

महाराष्ट्र शासन

नागरिकांची सनद

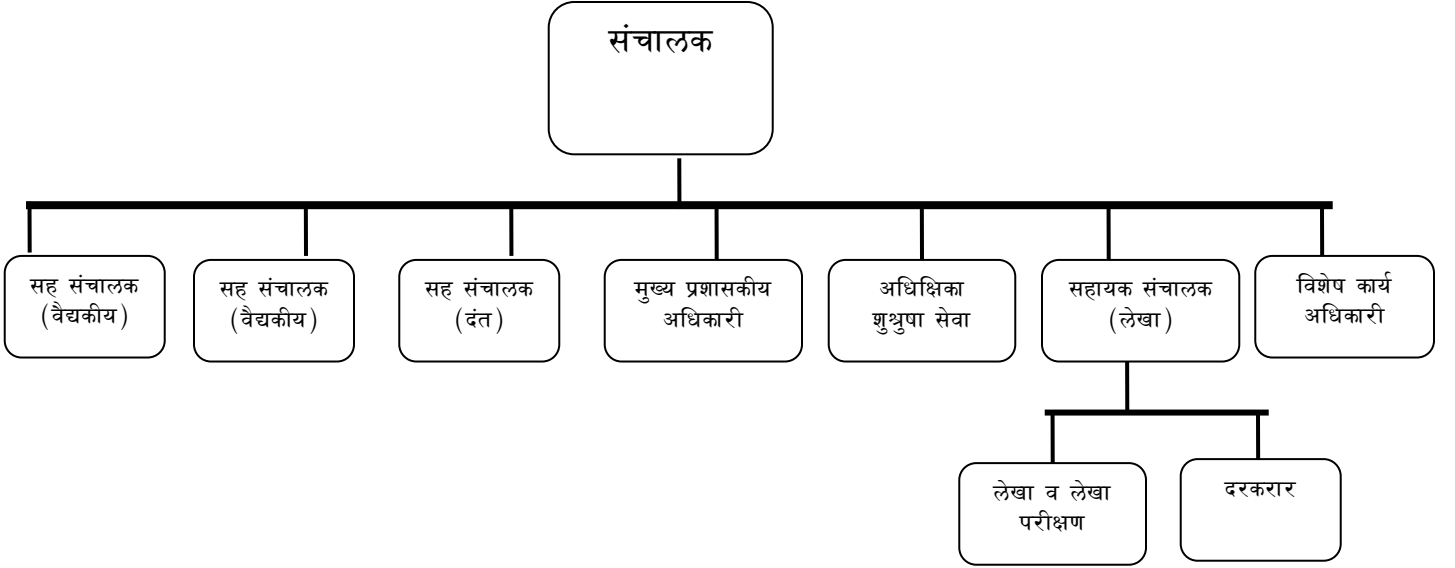
महाराष्ट्र शासनाने १९७१ साली सर्जन जनरल या कार्यालयाचे विभाजन करुन संचालक आरोग्य सेवा व संचालक वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन अशी दोन वेगळी संचालनालये स्थापन केली. या स्थापनेचा १ सप्टेंबर हा वैद्यकीय शिक्षण दिवस म्हणून आयोजित करण्यात येतो. महाराष्ट्र राज्यामध्ये वैद्यकीय, दंत, परिचारीका व इतर आरोग्य सेवेशी संबंधीत अभ्यासक्रमाचे बळकटीकरण करणे व त्यात वाढ करणे या उद्देशाने हे संचालनालय महाराष्ट्र शासनाने स्थापन केलेले आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागांतर्गत संचालनालय वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, हा विभाग कार्यरत असून सदर संचालनालयांतर्गत एकूण १४ वैद्यकीय महाविद्यालये, ३ शासकीय दंत महाविद्यालये व परिचर्या शिक्षण संस्था कार्यरत असून सदर महाविद्यालयासह संलग्नित असणारी एकूण १९ रुग्णालये व ५ ग्रामीण प्रशिक्षण केंद्रे कार्यरत आहेत. वैद्यकीय महाविद्यालये व शासकीय दंत महाविद्यालये येथे शिक्षणाद्वारे तज्ञ डॉक्टर निर्माण करण्याचे कार्य करण्यांत येते व संलग्नित रुग्णालये राज्यातील सामान्य जनतेस माफक दरामध्ये रुग्णसेवा देण्यांत येते. सदर कामाच्या अनुषंगाने स्थानिक पातळीवर अधिष्ठाता यांना वित्तीय अधिकार व प्रशासनिक अधिकार काही प्रमाणात प्रदान करण्यांत आलेले असून इतर कामकाज उदा.विद्यार्थी प्रवेश परिक्षा पदनिर्मिती नेमणूका इत्यादी कामे संचालनालय स्तरावरून शासन आदेशानुसार केली जातात.

नागरिकांची सनद

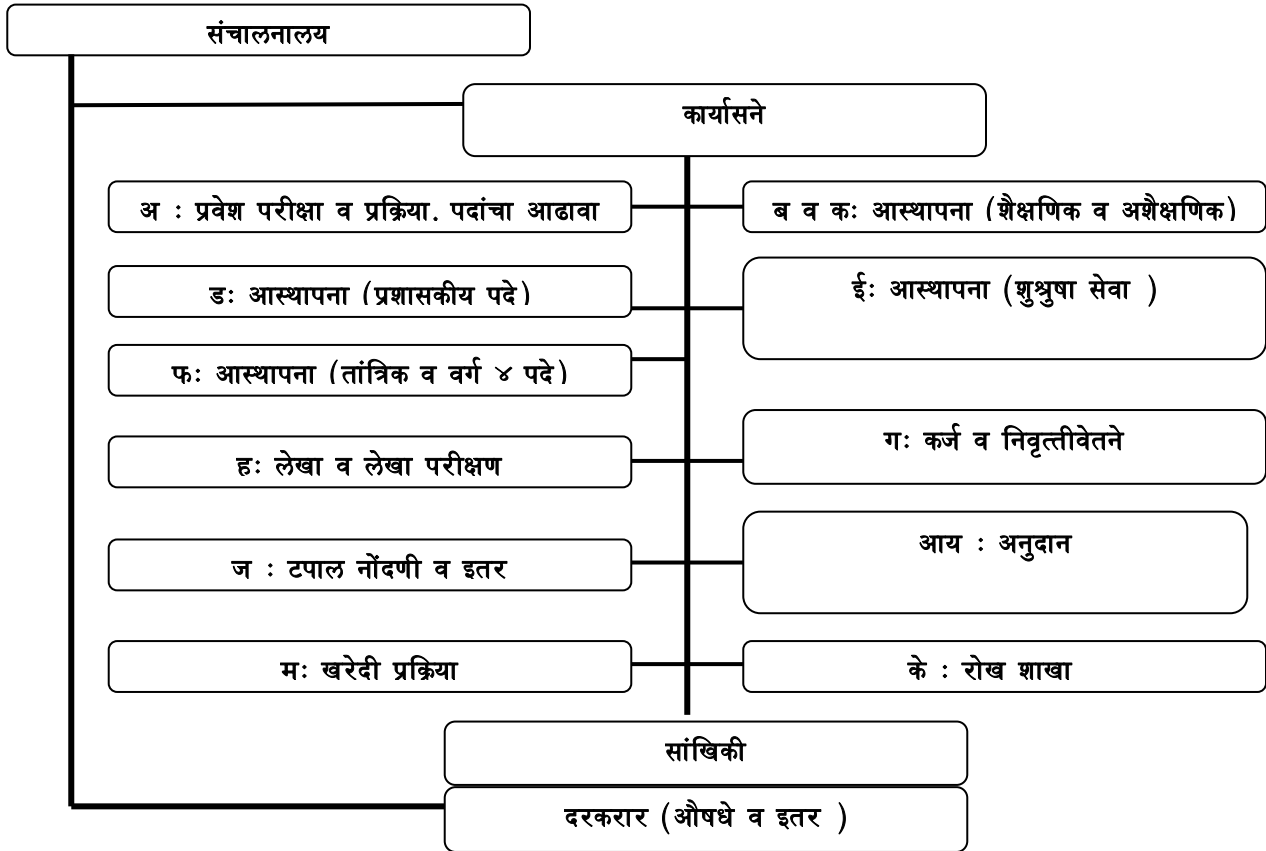
- १) नागरिकांना उत्तम दर्जाची सेवा देण्यासाठी नागरिकांची सनद तयार करण्यात आली आहे.
- १) या संचालनालयाकडून खालील सेवा पुरविण्यात येतात.
 - अ) अॅलोपॅथीक व दंत या आधुनिक औषध पध्दतीमधील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातून अभ्यासक्रम शिकवून अर्हताधारक डॉक्टर्स निर्माण करणे.
 - ब) अॅलोपॅथील उपचार पध्दतीनुसार आधुनिक वैद्यक शास्त्राद्वारे रुग्णावर उपचार करणे.
 - क) सदरहू आधुनिक उपचार पध्दती नागरिकांमध्ये लोकप्रिय करुन अधिकाधिक रुग्णांना व्याधीमुक्त करण्याचा प्रयत्न करणे.
 - ड) अॅलोपॅथीक/दंत पध्दतीमध्ये विविध शासकीय महाविद्यालयांमध्ये संशोधन करुन त्याचप्रमाणे जगातील इतर नवनविन संशोधनात्मक बाबींचा वापर करुन नागरिकांना या संशोधनाचा लाभ मिळवून देणे.

**संचालनालय वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांच्या कार्यप्रणाली बाबतची सविस्तर माहिती
(अ) विभागाची सर्वसाधारण माहिती व विभागांतर्गतच्या क्षेत्रिय कार्यालयातील मंजूर कार्यरत अधिकारी व कर्मचारी याबाबतची संवर्गनिहाय संख्यात्मक माहिती :**

या संचालनालयातर्फे खालीलप्रमाणे यंत्रणा व कार्यप्रणाली राबविण्यात येते.

● संचालनालयातील कार्यासने

● संचालनालयाच्या नियंत्रणाखाली संस्था (कार्यालये) :

शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व संलग्नीत रुग्णालये :

संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील वैद्यकीय महाविद्यालये व संलग्नीत रुग्णालयांची नावे व खाटांची संख्या

अ. क्र.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय	क्षमता		संलग्नीत रुग्णालये व आरोग्य विभाग	खाटांची संख्या
उर्वरीत महाराष्ट्र					
१.	ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालय, सर ज.जी. रुग्णालय आवार, भायखळा, मुंबई - ४०० ००८.	२००	१	सर ज.जी समुह रुग्णालय, मुंबई	१३५२
			२	जी.टी. रुग्णालय, मुंबई	५२१
			३	सेंट जॉर्ज रुग्णालय, मुंबई	४६७
			४	कामा व आलव्लेस रुग्णालय, मुंबई	५०५
			५	नागरी आरोग्य केंद्र, बांद्रा, मुंबई	५०
			६	आरोग्य पथक, पालघर	१६
२.	बै.जी. वैद्यकीय महाविद्यालय, पुणे	२००	१	ससुन सामान्य रुग्णालय, पुणे	१२८८
			२	आरोग्य पथक, शिरूर, पुणे	१७
३.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, पंढरपुर रोड, मिरज, जिल्हा - सांगली	१००	१	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, मिरज	१२०
			२	पी.व्ही. पाटील सामान्य रुग्णालय, सांगली	३८८
			३	आरोग्य पथक, तासगांव	२७
४.	श्री. भाऊसाहेब हिरे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, चक्करबारडी आवार, धुळे	५०	१	श्री. भाऊसाहेब हिरे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, धुळे	५०८
५.	डॉ.वैशंपायन स्मृती वैद्यकीय महाविद्यालय, सोलापूर	१००	१	छत्रपती शिवाजी महाराज सामान्य रुग्णालय, सोलापूर	७३३
६.	राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज, वैद्यकीय महाविद्यालय, कोल्हापूर	१००	१	प्रमिला राजे स्मृती सामान्य रुग्णालय, कोल्हापूर	५००
मराठवाडा					
७.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद	१५०	१	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, औरंगाबाद	१०२८
			२	आरोग्य पथक, पैठण	३०
८.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नांदेड	५०	१	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नांदेड	५०८
९.	स्वामी रामानंद तीर्थ ग्रामीण वैद्यकीय महाविद्यालय, अंबेजोगाई	५०	१	स्वामी रामानंद तीर्थ ग्रामीण वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, अंबेजोगाई	५१८
१०.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, लातूर	१००	१	सर्वोपचार रुग्णालय, लातूर	५००

विदर्भ					
११.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	२००	१	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर	१००१
			२	अतिविशेषपचार रुग्णालय, नागपूर	१२०
			३	आरोग्य पथक, सावनेर	४०
१२.	इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	१००	१	इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर	५९४
			२	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रुग्णालय व संशोधन केंद्र, नागपूर	२४०
१३.	श्री. वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, यवतमाळ	१००	१	श्री. वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, यवतमाळ	५७०
			२	श्री. वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व महिला रुग्णालय, यवतमाळ	८०
१४.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, अकोला	१००	१	सर्वोपचार रुग्णालय, अकोला	५००
	एकूण	१६००		एकूण	१२२२१

शासकीय दंत महाविद्यालये व रुग्णालये :

अ. क्र.	महाविद्यालयाचे नांव	प्रवेश क्षमता
१	शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, मुंबई	१००
२	शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, औरंगाबाद	४०
३	शासकीय दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर	४०
	एकूण :	१८०

पदवीपूर्व परिचारीका महाविद्यालये :

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव - बी.एस.सी. नर्सिंग	प्रवेश क्षमता
१	इन्स्टिट्यूट ऑफ नर्सिंग, ज.जी. रुग्णालय, मुंबई	५०
२	कॉलेज ऑफ नर्सिंग, बै.जी.वैद्यकीय महाविद्यालय, पुणे	५०
३	कॉलेज ऑफ नर्सिंग, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	५०
४	कॉलेज ऑफ नर्सिंग, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद	५०
	एकूण	२००

पदविका परिचारीका महाविद्यालये :

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव - जी.एन.एम. नर्सिंग	प्रवेश क्षमता
१	सर ज.जी. समुह रुग्णालये, मुंबई	५०
२	गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय, मुंबई	२७
३	सेंट जॉर्जेस रुग्णालय, मुंबई	२०
४	ससून सर्वोपचार रुग्णालय, पुणे	४०

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव - जी.एन.एम. नर्सिंग	प्रवेश क्षमता
५	श्री. छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर	२०
६	पद्मभूषण वसंतदादा पाटील सर्वोपचार रुग्णालय, सांगली	२०
७	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय रुग्णालय, नागपूर	४३
८	इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर	२७
९	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, औरंगाबाद	३३
१०	स्वामी रामानंद तीर्थ ग्रामीण वैद्यकीय महा. व रुग्णालय, अंबाजोगाई	२०
	एकूण	३००

पदव्युत्तर परिचारीका महाविद्यालये :

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव	प्रवेश क्षमता
१	परिचर्या शिक्षण संस्था, मुंबई	१७

भौतिकोपचार व व्यवसायोपचार शाळा व केंद्रे :

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव	प्रवेश क्षमता
१	भौतिकोपचार शाळा व केंद्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	३०
२	व्यवसायोपचार शाळा व केंद्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	३०
	एकूण	६०

डी.एम.एल.टी. अभ्यासक्रम राबविणारे महाविद्यालये :

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नांव	प्रवेश क्षमता
१	ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई	१२
२	बै.जी. वैद्यकीय महाविद्यालय, पुणे	१६
३	श्री. भाऊसाहेब हिरे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, धुळे	३०
४	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, मिरज	१२
५	डॉ. वैशंपायन स्मृती वैद्यकीय महाविद्यालय, सोलापूर	२०
६	राजर्षि छत्रपती शाहू महा. शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, कोल्हापूर	२०
७	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद	१२
८	डॉ.शंकरराव चव्हाण शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नांदेड	२०
९	स्वामी रामानंद तीर्थ ग्रामीण वैद्य. महाविद्यालय, अंबाजोगाई	६
१०	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	१२
११	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, अकोला	२०
	एकूण	१८०

वैद्यकीय महाविद्यालयांमधील वैद्यकीय पदव्युत्तर पदवी व पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रमांची स्थिती
:

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	अभ्यासक्रम		जागा	
		मान्यता	अमान्यता	मान्यता	अमान्यता
१.	पदवी - डिग्री कोर्स	१६०	०५	५६०	५४
२.	पदविका - डिप्लोमा कोर्स	६४	०५	१६०	१७
	एकूण :	२२४	१०	७२०	७१

अतिविशेषोपचार अभ्यासक्रम

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	जागा
१.	डी.एम.	०५
२.	एम.सीएच.	१३
	एकूण :	१८

क) कार्यालयीन वेळेव्यतिरिक्त माहितीची उपलब्धता

रुग्णालयाकडून पुरविण्यांत येणाऱ्या सेवांबाबत संबंधित रुग्णालयाच्या निवासी वैद्यकीय अधिकारी यांच्याकडून माहिती मिळू शकेल.

ड) तक्रार निवारण पध्दती :-

- ▶ प्रत्येक रुग्णालयात तक्रार नोंदविण्याकरिता तक्रार पेटया उपलब्ध आहेत.
- ▶ सर्व तक्रारींची पोच ७ दिवसांचे आत दिली जाईल.
- ▶ रुग्णालयीन स्तरावर रुग्णालयीन कामकाजावर नियंत्रण व रुग्णालयांची कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी अभ्यांगत मंडळ आहे.
- ▶ खालील विषयाबाबत आपल्या सहकार्याची अपेक्षा आहे.
या संचालनालयाकडून पुरविली जाणाऱ्या सेवांची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी नागरिकांची सनद ही वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय व आपला सर्वांचा एकत्र प्रयत्न आहे. या संचालनालयामार्फत पुरविल्या जाणाऱ्या सेवांची गुणवत्ता व शासकीय रुग्णालयांची लोकप्रियता वाढविण्यासाठी आपल्या सूचनांचे स्वागत केले जाईल व योग्य सूचनांची अंमलबजावणी करण्याचा प्रयत्न केला जाईल.
- ▶ नागरिकांना पुरवावयाच्या सेवांचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी या सनदेच्या अनुषंगाने आम्ही बांधील आहोत.

कर्मचारी वृंदाकडून सौजन्याची व मदतपूर्ण सेवा पुरविली जाईल. आपणांस सेवा वेळेवर मिळण्यास उशीर होत असल्यास वरील अधिकाऱ्यांकडे तक्रार नोंदविता येईल.

ब) माहितीची उपलब्धता - संचालनालयामधील माहिती खालील अधिकाऱ्यांकडून प्राप्त करुन घेता येईल.

कार्यासनाचे नांव	सहाय्यक माहिती अधिकाऱ्याचे नांव	माहिती अधिकाऱ्याचे नांव	अपिलीय अधिकाऱ्याचे नांव	दुरध्वनी क्रमांक व फॅक्स क्रमांक
"अ"	श्री.चंद्रकांत आणेकर कार्यालयीन अधिक्षक	श्री.विनायक विसपुते, प्रशासकीय अधिकारी	श्री.चिं.सी. चव्हाण मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"ब"	श्रीमती.सुनिता पोटीदे कार्यालय अधिक्षक (का.अ.,तदर्थ)	श्रीमती.अलका स.ससाणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.ग.ना.बडदरे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"क"	श्रीमती.अ.बा. सावंत कार्यालयीन अधिक्षक	श्रीमती.अलका स.ससाणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.ग.ना.बडदरे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"दंत"	श्रीमती.अ.बा. सावंत कार्यालयीन अधिक्षक	श्रीमती.अलका स.ससाणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.ग.ना.बडदरे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"ड"	श्री.सुहास नलावडे कार्यालय अधिक्षक	श्री.युवराज म. सोनावणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.चिं.सी. चव्हाण मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"ई"	श्री.ना.द.भावसार, कार्यालय अधिक्षक	श्रीमती.अलका स.ससाणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.ग.ना.बडदरे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"फ"	श्री.संजय रा. वाघमारे कार्यालय अधिक्षक	श्री.युवराज म. सोनावणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.चिं.सी. चव्हाण मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168

कार्यासनाचे नांव	सहाय्यक माहिती अधिकाऱ्याचे नांव	माहिती अधिकाऱ्याचे नांव	अपिलीय अधिकाऱ्याचे नांव	दुरध्वनी क्रमांक व फॅक्स क्रमांक
"ज"	श्रीमती क्षमा खवळे, वरिष्ठ सहाय्यक	श्रीमती.वंदना राऊत लेखा अधिकारी	श्री. के.आर. जाधव सहाय्यक संचालक (लेखा)	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"म"	श्री.सुभाष मिठवावकर वरिष्ठ सहाय्यक	कार्यालय अधिक्षक	श्री.विनायक विसपुते प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"आय"	श्रीम.अशोक भै. जवळेकर वरिष्ठ सहाय्यक (का.अ.तदर्थ)	श्रीमती.वंदना प्र. राऊत लेखा अधिकारी	श्री. के.आर. जाधव सहाय्यक संचालक (लेखा)	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
रोखशाखा	श्रीमती गीताजली म्हात्रे वरिष्ठ सहाय्यक (तदर्थ)	श्री.युवराज म. सोनावणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.चिं.सी. चव्हाण मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"औषध खरेदी कक्ष"	श्री.नरेंद्र बी.जाधव सहा.लेखा अधिकारी (अति.कार्य.प्र.अ.)	श्रीमती हेमांगी अमित जोशी, औषधनिर्माता (वर्ग-२)	श्री.सु.रा. सरवडेकर, सहाय्यक संचालक (औषक)	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"ग"	श्रीमती.शोभा केळजी, कार्यालय अधिक्षक	श्रीमती.वंदना प्र. राऊत लेखा अधिकारी	श्री. के.आर. जाधव सहाय्यक संचालक (लेखा)	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
"ह"	श्री.विजय जाधव, कार्यालयीन अधिक्षक	श्रीमती.वंदना प्र. राऊत लेखा अधिकारी	श्री. के.आर. जाधव सहाय्यक संचालक (लेखा)	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
सांख्यिकी	श्री.अ.र.सोनावणे, सहाय्यक सांख्यिकी	श्रीमती.वंदना राऊत लेखा अधिकारी	श्री.चिं.सी. चव्हाण मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168
समन्वय	श्री.सुहास नलावडे कार्यालय अधिक्षक	श्री.युवराज म. सोनावणे प्रशासकीय अधिकारी	श्री.ग.ना.बडदरे मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	Tel.No +91-22- 2620361- 65/2652257/59 Fax. + 91-22- 2620562/2652168

संचालनालयांतर्गत कामकाज हाताळण्यासाठी वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
यांच्या कार्यालयातील अधिकाऱ्याचे अधिकार

अ.क्र.	पदनाम	अधिकार
१	संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई	आस्थापना विषयक सर्व संवर्गातील विषय. सी.ई.टी.प्रवेश परिक्षानंतर नियंत्रण
२	सहसंचालक (वै)	आस्थापना विषयक व यंत्रसामुग्री उपकरणे पुस्तके खरेदी
३	सहसंचालक (दंत)	आस्थापना विषयक (दंत) (नर्सिंग)
४	सहाय्यक संचालक (लेखा)	लेखापरिक्षणाची कामे व प्रशासनीक कामे
५	सहाय्यक संचालक (औखक)	औषध खरेदी विषयक प्रशासनीक कामे.
६	सहाय्यक संचालक (लेखा) (औखक)	औखक, खरेदी परिक्षण विषयक कामे.
७	अधिक्षिका शुश्रुषा सेवा	परिचर्या संवर्गातील नेमणुका, बदल्या, पदोन्नत्या, न्यायालयीन प्रकरणे, निरीक्षणे व त्या संवर्गाशी संबंधित सर्व बाबी. नविन संस्थांची निरीक्षणे, नविन संस्थांना मान्यतेबाबतची प्रकरणे, परिचर्या शिक्षण व सेवा यांच्या गुणवत्ता व सुधारणा.
८	मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	तृतीयश्रेणी लिपिक, वर्गातील नियुक्त्या, पदोन्नत्या, बदल्या, तसेच लघुटंकलेखक, निम्नश्रेणी लघुलेखक, उच्चश्रेणी लघुलेखक व इतर लिपिक/तांत्रिक संवर्ग या विषयाबाबत शासकीय नियमानुसार सल्ला तसेच मार्गदर्शन संचालकांनाकरणे याबाबी तसेच या प्रकरणी संचालकांनी प्रत्यार्पीत केलेले अधिकार.
९	मुख्य प्रशासकीय अधिकारी	प्रवेश नियंत्रण कक्ष तसेच या प्रकरणी संचालकांनी प्रत्यार्पीत केलेले अधिकार.
१०	प्रशासकीय अधिकारी	संचालनालयाच्या प्रत्येक कार्यासनातील विषयानुसार प्रशासनीक कामाचे व वाटप करून संचालकांनी अधिकार प्रत्यार्पीत केल्यानुसार

► संचालनालय वैद्यकीय शिक्षण व संशोधनातील कार्यासनांचे विस्तृत स्वरुप :-

अ.क्र.	कार्यासन	कामाचे स्वरुप
१	(अ)	१) वैद्यकीय प्रवेश प्रक्रिया २) नविन पदांची निर्मिती. ३) पदांचा आढावा ४) पदे पुर्नज्जीवीत करणे/नष्ट करणे. ५) वैद्यकीय शिक्षण व वैद्यकीय सेवा संबंधी सर्व बाबी, अस्थाई पदांना मुदतवाढ. ६) विभागाचा विस्तार नविन संस्थांची निरीक्षणे, नविन संस्थांना मान्यतेबाबतची प्रकरणे.
२	(ब) आणि (क)	१) संचालक/सहसंचालक २) चिकित्सालयीन व अचिकित्सालयीन वैद्यकीय अध्यापक. ३) मानसेवी अध्यापक ४) दंत अध्यापक इ.संबंधी आस्थापना विषयक बाबी.
३	(ड) आणि (फ)	१) मुख्य प्रशासकीय अधिकारी व प्रशासकीय अधिकारी, सहा.संचालक, औ. ख.क/सहाय्यक संचालक लेखा, औषध निर्माता, सर्व वै.म.व.रुग्णालय यामधील लिपिक वर्गीय कर्मचाऱ्यांच्या आस्थापना विषयक सर्व बाबी.
४	(ग) आणि (ह)	१) निवृत्ती वेतन २) अग्रिमे ३) चौकशी ४) अंतर्गत लेखा परिक्षण, लेखा परिक्षण आक्षेपांचे निरीक्षण. ५) भविष्य निर्वाह निधी. ६) वैद्यकीय खर्चाची प्रतीपूर्ती., ७) नागरी अहवाल लोकलेखा समिती कडील प्रकरणे.
५	(आय) आणि (के) तथा सांख्यिकी	१) अंदाजपत्रके २) अनुदान मंजूरी ३) विभागाच्या विकास योजना व त्यावरील नियंत्रण, खर्च ताळमेळ, वित्तीययोजना लेखा खर्चावरील नियंत्रण ३) संचालनालयातील लेखा व वेतन ४) सांख्यिकी विषयक कामे.

६	(म)	१) यंत्रसामुग्री बाबत .
७	(ई)	परिचर्या संवर्गातील नेमणुका, बदल्या, पदोन्नत्या, न्यायालयीन प्रकरणे, निरीक्षणे व त्या संवर्गाशी संबंधीत सर्व बाबी. नविन संस्थांची निरीक्षणे, नविन संस्थांना मान्यतेबाबतची प्रकरणे, परिचर्या शिक्षण व सेवा यांच्या गुणवत्ता व सुधारणा .
८	औषध खरेदी कक्ष	औषधी खरेदी विषयक कामकाज .
९	समन्वय कार्यासन	१) एकत्रित माहिती संकलीत करुन शासनास पाठविणे. २) माहितीचा अधिकार २००५ ३) अधिवेशनाबाबत प्रश्नोत्तरे ४) महिला तक्रार निवारण . ५) शासन-संस्था-सर्व कार्यासने यांच्यामधील समन्वय .

उपलब्ध सेवा

:- सकाळी ९.४५ ते सायंकाळी ५.३० वाजेपर्यंत .

साप्ताहिक सुट्टी व विशिष्ट ठरलेल्या वेळा :- महिन्यातील दुसरा शनिवार व चौथा शनिवार, सर्व रविवार आणि शासकीय सुट्टया .

(ब) विभागाकडून राबविण्यात येणाऱ्या महत्वाच्या योजना, त्यांची संख्यात्मक आणि फलनिष्पती याबाबतची थोडक्यात माहिती :

(१) विभागामार्फत वैद्यकीय महाविद्यालयाशी संलग्नीत रुग्णालयांमधून रुग्णांवर विशेषोपचार व अतिविशेषोपचार करण्यात येतात. विभागाचे मुख्य काम हे वैद्यकीय शिक्षणाबरोबरच दर्शरी आरोग्य सुविधा पुरविणे हे आहे. या अंतर्गत ग्रामीण रुग्णालये, कुटीर रुग्णालय, आरोग्य केंद्रे व जिल्हा रुग्णालये या मधून संदर्भीत झालेल्या रुग्णांवर रुग्णोपचार केले जातात. त्या संदर्भातील थोडक्यात माहिती खालील प्रमाणे आहे.

१)	बाह्यरुग्ण संख्या	५८,३९,२४० (प्रतिवर्षी)
२)	आंतररुग्ण संख्या	६,५०,४०२ (प्रतिवर्षी)
३)	मोठ्या शस्त्रक्रिया	१,०७,७२० (प्रतिवर्षी)

(२) अतिविशेषोपचार सुविधा :

राज्यामध्ये अशा प्रकारची सुविधा मुंबई व नागपूर व पुणे येथे उपलब्ध होती. मागील दोन वर्षात या विभागास मिळालेल्या अनुदानातून अत्याधुनिक यंत्रणा जसे सी.टी. स्कॅन, एम.आर. आय., कॅथलॅब, हार्टलॅंग मशीन, मॅमोग्राफी इत्यादी खरेदी करण्यात आलेली आहेत. शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद मध्ये कॅन्सरचे रुग्णालय १०० खाटांचे झालेले आहे. त्यासाठी आवश्यक असलेली सर्व सोयीनी युक्त इमारतीचे बांधकाम पूर्ण झाले असून, एकूण ३५९ इतकी विविध संवर्गातील पदेही निर्माण करण्यात आलेली आहेत.

(३) महाराष्ट्र वैद्यकीय संशोधन परिषद :

संचालनालयात २००३ मध्ये महाराष्ट्र वैद्यकीय संशोधन परिषदेची स्थापना करण्यात आली. इंडियन कौन्सील ऑफ मेडीकल रिसर्च (भारतीय वैद्यकीय अनुसंधान परिषद) या संस्थेच्या धर्तीवर महाराष्ट्रामध्ये संशोधनास चालना देण्यासाठी सदर परिषदेची स्थापना करण्यात आली. या परिषदे तर्फे स्टार रिसर्च स्की व माईलस्टोन जर्नल हे दोन प्रकल्प राबविण्यात येतात. स्टार रिसर्च स्कीम अंतर्गत वेगवेगळ्या वैद्यकीय, दंत व परिचारीका महाविद्यालयातील संशोधनांतर्गत प्रस्तावास त्याचा दर्जा पाहून प्रत्येकी दोन लाखा पर्यंतचे अनुदान देण्यात येते. अशा प्रकारे मागील तीन वर्षांमध्ये रुपये ४० लाखांचे अनुदान वितरीत करण्यात आलेले आहे. त्यातील बहुतांशी प्रकल्प पूर्ण झाले असून राहिलेले प्रकल्प प्रगती पथावर आहेत. सदर परिषदेतर्फे माईलस्टोन नावाचे जर्नल प्रसिध्द करण्यात येते. यामध्ये वेगवेगळ्या वैद्यकीय विषयावर दर्जेदार संशोधकीय लेख प्रसिध्द करण्यात येतात.

(४) आंतरराष्ट्रीय संशोधन प्रकल्प

संचालनालयांतर्गत साऊथ फ्लोरीडा विद्यापीठ, अमेरिका, जॉन हॉफकिन व रॉक फ्रेलर फाउंडेशन इत्यादी संस्थांच्या सहकार्याने आंतरराष्ट्रीय संशोधकीय प्रकल्प राबविण्यात येत आहेत. या संस्थेशी संसर्गजन्य रोगाबाबतच्या संशोधनाबाबत करार करण्यात आलेला आहे. बी.जे.वैद्यकीय महाविद्यालय, पुणे येथे जॉन हाफकीन, अमेरिका संस्था यांच्या सहकार्याने एड्स या विषयावर संशोधन करण्यात येते. शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर येथे

रॉक फेलर फॉउंडेशनच्या सहाकार्याने EPIDEMIOLOGICAL सर्वे या विषयाबाबत आंतरराष्ट्रीय स्तरावर संशोधन चालू आहे.

(५) पंतप्रधान स्वास्थ्य सुरक्षा योजना:

भारत सरकार तर्फे पंतप्रधान स्वास्थ्य सुरक्षा योजने अंतर्गत महाराष्ट्रामध्ये श्रेणी वर्धनासाठी ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालयाची निवड करण्यात आलेली आहे. या अंतर्गत एकंदरीत १२० कोटींच्या प्रकल्पामध्ये रुपये १०० कोटी भारत सरकारतर्फे मिळणार असून रुपये २० कोटी हे राज्य शासनमार्फत देण्यात आलेले आहेत. या प्रकल्पामध्ये अंदाजे रुपये १०० कोटींची उपकरणे खरेदीची प्रक्रीया सुरु झाली असून यामध्ये जे.जे. रुग्णालय परिसरामध्ये २० कोटींच्या बांधकाम अंतर्गत इमारतीचे भूमीपूजर केंद्रीय आरोग्य मंत्री मा.श्री.अंबुमणी रामदोस यांचे हस्ते दिनांक ९/११/२००९ रोजी संपन्न झाले आहे.

पंतप्रधान स्वास्थ्य सुरक्षा योजनेच्या टप्पा २ मध्ये अनुदान मिळण्यासाठी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर या संस्थेचा प्रस्ताव राज्य शासनामार्फत केंद्र शासनास सादर करण्यात आलेला होता. या प्रस्तावास केंद्र शासनाकडून मान्यता प्राप्त झाली असून, एकूण १५० कोटी अनुदान मंजूर करण्यात आलेले आहे. ही योजना तीन टप्प्यात राबविण्यात येणार असून, पहिल्या टप्प्यातील काम पूर्ण करण्यासाठी केंद्र शासनाने रु.४० कोटी अनुदान अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय नागपूर यांना उपलब्ध करून दिलेले आहे. या अनुदानातून अद्ययावत अशी यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री खरेदी करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली असून, ती प्रगती पथावर आहे. या योजनेतील एकूण रु.१५० कोटी असून खर्चापैकी रु. २५ कोटी इ.निधी राज्य शासनाच्या वाटा असून त्यासही शासनाने मंजूरी दिलेली आहे व रु.१० कोटी निधी अधिष्ठातांना उपलब्ध करून दिलेला आहे. या निधीचा विनियोग आवश्यक बांधकामासाठी करण्यात येणार आहे. शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूरचे श्रेणी वर्धन होऊन रुग्णसेवेचा दर्जा व रुग्णसेवेमध्ये मोलाची भर पडणार आहे.,

केंद्र शासनाकडे या पुढील टप्प्यात

- १) ससून सर्वोपचार रुग्णालय, पुणे. व बै.जी.वै.म.पुणे :- रु.३५० कोटी
- २) श्री.व.ना.शा.वै.म.व.रु.यवतमाळ :- रु.१०० कोटी
- ३) डॉ.वै.स्मृ.वै.म.व.रु.सोलापूर :- रु.१०० कोटी
- ४) शा.वै.म.व.रु.अकोला :- रु.१०० कोटी
- ५) शा.वै.म.व.रु.धुळे :- रु.१०० कोटी
- ६) शा.वै.म.व.रु.लातूर :- रु.१०० कोटी
- ७) शा.वै.म.व.रु.नांदेड :- रु.१०० कोटी

संस्थांच्या श्रेणी वर्धनासाठी व आधुनिकीकरणासाठी वरील अनुदानाची मागणी करण्यात आलेली असून राज्य शासनाचा सदर प्रस्ताव केंद्र शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(६) रुग्णालयीन वैद्यकीय माहितीचे संगणकीकरण

(एच.एम.आय.एस. प्रकल्प) :

महाराष्ट्र शासनाने सर्व वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालये यांचे संगणकीकरण करण्यासाठी एच. एम.आय.एस. चा महत्वाचा प्रकल्प राबविण्याचा प्रस्ताव मान्य केलेला आहे. सदर प्रस्ताव अंतर्गत पायलट प्रोजेक्ट म्हणून ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालय व सर ज.जी. समूह रुग्णालयाची निवड करण्यात आलेली आहे. सदरचा संपूर्ण प्रकल्प हा अंदाजे १६० कोटीचा असून त्याचे काम एच.पी. या संगणक क्षेत्रातील आंतरराष्ट्रीय कंपनीस देण्यात आलेले असून त्यासोबत प्रकल्पातील सॉफ्टवेअरचे काम मे. अमृता टेक्नॉलॉजी, कोचीन हे संयुक्तीपणे करणार आहेत. जे.जे. रुग्णालयामध्ये सदर प्रकल्पाचे काम जवळपास पूर्ण झालेले असून लवकरच तो संपूर्णपणे कार्यान्वीय होईल. त्यानंतर राज्यातील इतर वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांमध्ये एकाच वेळेस संपूर्ण संगणकीकरणाचे काम सुरु होईल. सदरचा प्रकल्प कंपनी ८ वर्षात सर्व संस्थांमध्ये राबविणार असून याचा मुख्य सरव्हर जे.जे. रुग्णालयामध्ये बसविण्यात आला आहे. यामुळे रुग्णांची संपूर्ण नोंदणी, कक्षामध्ये असलेले आंतर रुग्णांची दैनंदिन नोंदणी, औषधांची उपलब्धता व वाटप, सर्व अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची सेवापुस्तके व नोंदी, सर्व विद्यार्थ्यांचे प्रवेशापासूनच्या नोंदी, रुग्णालये व महाविद्यालयातील लेखा विभाग व अर्थसंकल्प विभाग व रोखपाल शाखांच्या नोंदी इत्यादी गोष्टींचे संगणकीकरण होणार असल्यामुळे रुग्णसेवा, शैक्षणिक सेवा व प्रशासकीय सेवा अधिक चांगल्या प्रकारे पुरविल्या जातील.

या प्रकल्पाद्वारे अद्यापपर्यंत ज.जी.समूह रुग्णालय,मुंबई. बै.जी.वै.म.पुणे, शा.वै.म. नागपूर येथे कामकाज सुरु करण्यात आलेले आहे.

(८) दर करार विभाग :

संचालनालया अंतर्गत औषध खरेदी दर करार विभाग कार्यरत आहे. मागील ८ ते १० वर्षांमध्ये या शाखेचे काम प्रलंबित होते. मागील एक वर्षामध्ये या शाखेमार्फत जोमाने प्रयत्न करून जवळपास सर्व औषधांचे व रसायने व कीट चे दरकराराचे काम पूर्ण झालेले आहे. सर्व दर कराराचे एकत्रिकरण करून ते पुस्तक रुपाने सर्व संस्थांना उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

(९) आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाची सामाईक प्रवेश परीक्षा :

सन २००० पासून संचालनालयामार्फत आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमाकरिता एमएच-सीईटी ही सामाईक प्रवेश परीक्षा आयोजित करण्यात येते. सन २००५ पासून आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमाबरोबरच अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाची प्रवेश परीक्षा संलग्नीतरित्या घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला. सन २००५ पासून सदर परीक्षेस "एमएच-सीईटी" या ऐवजी "एमएचटी-सीईटी" असे संबोधण्यात आलेले आहे. आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रम आणि अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमा करिताच्या प्रवेशासाठी असणारी संवेदनशिलता लक्षात घेता संचालनालयामार्फत सदरची सामाईक प्रवेश परीक्षा अत्यंत पारदर्शकपणे पार पाडण्यात येत आहे. वैद्यकीय पदवीपूर्व अभ्यासक्रमांप्रमाणेच वैद्यकीय पदव्युत्तर, दंत पदव्युत्तर आणि अतिविशेषोपचार अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता सुध्दा सामाईक प्रवेश परीक्षा संचालनालयामार्फत यशस्वीरित्या आयोजित करण्यात येत आहेत. संचालनालयाच्या सीईटी कक्षामार्फत सामाईक प्रवेश परीक्षा आयोजित करण्यात येतात.

(१०) पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या श्रेणीवर्धनासाठी केंद्रशासनाने मंजूर केलेले श्रेणीवर्धन व मान्य केलेले अनुदान.

केंद्र शासनाच्या ११ व्या पंचवार्षिक योजने अंतर्गत पदव्युत्तर अभ्यास क्रमाच्या श्रेणीवर्धनासाठी अर्थसहाय्य मंजूर करण्यात आलेले आहे. त्याअनुषंगाने राज्यातील १३ शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांचे प्रस्ताव पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या जागा वाढवीण्यासाठी केंद्र शासनास सादर करण्यात आले होते. त्यानुसार आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांची वेगवेगळ्या पथकांमार्फत १३ शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये निरीक्षणे करण्यास आली आहेत.

केंद्र शासनाने निरीक्षणाकरिता पाठविलेल्या पथकांनी सादर केलेल्या अहवालावरून शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या श्रेणीवर्धनासाठी अलिकडेच रु.४१७.७७ कोटी एवढे अनुदान मंजूर केलेले आहे. या अनुदानातून केंद्र शासनाचा हिस्सा रु.३१३.३३ कोटी एवढा म्हणजे एकूण अनुदानाच्या ७५% असून राज्य शासनाचा हिस्सा रु. १०४.४४ कोटी म्हणजेच एकूण अनुदानाच्या २५% एवढा आहे.

सादरचे श्रेणीवर्धन पूर्ण झाल्यानंतर राज्यात सध्या उपलब्ध असलेल्या ७५० पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या जागांमध्ये वाढ होवून त्यात ८८१ जागांची भर पडणार आहे. त्यामुळे अंदाजे एकूण पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या जागांची संख्या १६३१ होणार आहे. या वाढलेल्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचा फायदा, महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांना तसेच जनतेस होणार आहे.

(रुपये कोटीत)

अ. क्र.	महाविद्यालय व रुग्णालयाचे नांव	अतिरिक्त वाढणाऱ्या जागा	केंद्रशासन अनुदान ७५%	राज्यशासन अनुदान २५%	एकूण खर्च
१.	स्वामी रामानंद तीर्थ ग्रामिण वैद्यकीय महाविद्यालय, अंबाजागाई.	४४	२४.३६	८.१२	३२.४८
२.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नांदेड	६२	३३.४५	११.१६	४४.६०३
३.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, अकोला.	५४	२९.९८	९.९९	३९.९७
४.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, लातूर	६४	१८.११	६.०३	२४.१४
५.	डॉ.व्ही.एम.शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, सोलापूर	६९	१९.८४	६.६१	२६.४५३
६.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, मिरज	३९	१३.५६	४.५२	१८.०८
७.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद	८६	११.८२	३.९४	१५.७६
८.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, यवतमाळ.	६७	५.९४	१.९८	७.९२
९.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर.	८१	३७.६८	१२.५६	५०.२४४
१०.	वै.जी.वैद्यकीय महाविद्यालय, पुणे.	८९	२९.८८	९.९६	३९.८४
११.	शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, धुळे.	६२	३५.९२	११.९७	४७.८९
१२.	ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालय व सर ज.जी. समूह रुग्णालये, मुंबई	११२	१६.३९	५.४६	२१.८५
१३.	इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर.	५२	३६.४०	१२.१४	४८.५४६७

एकूण	८८१	३१३.३३	१०४.४४	४१७.७७६७

रीजनल पॅरामेडिकल इन्स्टीट्यूट औरंगाबाद येथे सुरु करण्याप्रकरणी केंद्र शासन व संस्था स्तरावरील समन्वय यांच्याशी करावयाच्या सामज्यस कराराची प्रत केंद्र शासनास सादर केलेली आहे. सदरहू सेंटरसाठी अंदाजित रुपये ८० कोटी खर्च होणार असून त्यापैकी ८५ टक्के रक्कम केंद्र शासन व उर्वरित १५ टक्के (१२ कोटी) महाराष्ट्र शासनास खर्च करावा लागणार आहे. सदरहू संस्था स्थापन करावयाची कार्यवाही केंद्र शासन स्तरावर सुरु आहे.

(१०) मानवी अवयव प्रत्यारोपण कायदा अंतर्गत समित्या :

● प्राधिकार समिती :

मानवी अवयवाचे प्रत्यारोपण अधिनियम १९९४ नुसार वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाने शासन निर्णय २९ मार्च १९९५ अन्वये प्राधिकार समिती स्थापन केली आहे. यामध्ये संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संचालक, आरोग्य सेवा व अधिष्ठाता जे.जे. रुग्णालय याचा समावेश आहे. या समितीमार्फत नातलग नसलेली व्यक्ती अवयव दान करत असल्यास त्यास परवानगी देण्याबाबत निर्णय घेण्यात येतो.

● झोनल ट्रान्सप्लांट कोऑर्डिनेशन समिती :

मानवी अवयव प्रतीरोपण कायद्याचे काम राज्यामध्ये सुरळीतपणे पार पाडण्यासाठी मस्तीक्ष स्तंभ मृत रुग्ण व्यक्तीचे अवयव मिळवणे हे महत्वाचे काम आहे. याला चालना देण्यासाठी व त्याचा लाभार्थीची प्रतीक्षा यादी तयार करण्यासाठी राज्य शासनाने शासन निर्णय दिनांक ९ जुलै, १९९९ नुसार विभागीय समन्वय समिती (Zonal Transplant Co-ordination Committee) ची स्थापना केलेली आहे. मुंबई शहराच्या या केंद्राचे काम उत्कृष्टपणे चालू असून त्यास शहरातील सर्व मान्यता प्राप्त शासकीय, महानगर पालीका, खाजगी रुग्णालयांचे सहकार्य मिळत आहे. या केंद्राच्या समितीमध्ये शहरातील सर्व मान्यता प्राप्त रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधिक्षक, संचलक किंवा कार्यकारी अधिकारी हे सभासद असून त्यांच्यामार्फत अध्यक्ष व सचिव निवडला जातो. सध्या या केंद्राचे कार्यालय सायन रुग्णालय आहे व त्यांच्याकडे अंदाजे ८०० पेक्षा जास्त रुग्णांनी अवयव मिळण्यासाठी नोंदणी केली आहे.

● महाराष्ट्र कॉन्फडरेशन ऑफ ऑर्गन ट्रान्सप्लान्ट समिती :

या समितीची स्थापना राज्य शासनाने शासन निर्णय दिनांक ९ जुलै १९९९ नुसार केली आहे. सदरची समिती ही अवयव दानासाठी रुग्णालयास व रुग्णास येणाऱ्या अडीअडचणींवर मार्गदर्शन करण्यासाठी स्थापन केलेली आहे. यास्तव मृत व्यक्तीचे अवयव दान कार्यक्रमास चालना देण्यासाठी सदरची समिती प्रयत्न करते. सचिव वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग हे या समितीचे अध्यक्ष असून संचालक, वैद्यकीय शिक्षण हे सदस्य सचिव आहेत. राज्यामध्ये ६ महसूली विभागामध्ये प्रत्येकी एक प्राधिकार समिती असून या सर्व समित्यांचे

अध्यक्ष (अधिष्ठाता) हे (MCFOT) या समितीचे सभासद आहेत. या समितीचे एकंदरीत २० सभासद आहेत.

(क) विभागाने निश्चित केलेले महत्वाचे धोरण :

१. सर्व वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये ई-लायब्ररी व मेडिकल एज्युकेशन टेक्नॉलॉजी सेल स्थापन करणे.
२. सर्व वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांमध्ये सेंट्रल क्लिनिकल लॅबोरेटरीची स्थापना करणे.
३. सर्व वैद्यकीय महाविद्यालये व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगने जोडणे.
४. जिल्हा दत्तक योजने अंतर्गत शासकीय, खाजगी आणि अभिमत या वैद्यकीय आणि दंत महाविद्यालयांच्या मदतीने प्रत्येक जिल्ह्याकरिता जास्तीत जास्त वैद्यकीय सेवा पुरविण्याकरिता महाविद्यालयांची निवड करणे.

विभागाची विकास योजना :

१. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागास ११व्या पंचवार्षिक योजनेसाठी रुपये १५८५.०० कोटी इतका नियतव्यय मान्य.
२. त्यापैकी सन २००७-२००८ ते २०१०-२०११ या कालावधीकरिता एकूण रुपये ८०७.०५ कोटी इतका नियतव्यय मंजूर.
३. सन २०११-२०१२ साठी नियोजन विभागाने मंजूर केलेला नियतव्यय - रुपये २७३६८.०० लाख असून त्यापैकी रुपये २०५५३.०० लाख इतके अनुदान अर्थसंकल्पीत झाले असून त्यापैकी रुपये ६८१५.०० लाख नियतव्यय अर्थसंकल्पीत होणे शिल्लक आहे.

● अर्थसंकल्पीय/अनुदानाची स्थिती :

(रुपये हजारात)

योजना	२००८-२००९		२००९-२०१०		२०१०-२०११		२०११-२०१२
	मंजूर अनुदान	प्रत्यक्ष खर्च	मंजूर अनुदान	प्रत्यक्ष खर्च	मंजूर अनुदान	प्रत्यक्ष खर्च	मंजूर अनुदान
योजनेत्तर	५९३०००८	६१०७७०६	८३७७४६२	८३७७४६२	१०५०३५१६	१०५०३५१६	१०१०७३४६
योजनांतर्गत	४२४३५१	१२२२०७२	१४८३३४७४	१४८३३४७४	५९२१८८	५९२१८८	७७९०००

(ड) विभागाकडून नजिकच्या भविष्यात राबविण्यात येणाऱ्या जनताभिमुख योजना / उदिदृष्टे व अन्य महत्वाची माहिती :

- (१) सातारा, नंदुरबार, रायगड आणि मुंबई येथे १०० प्रवेश क्षमतेची नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करण्याचे प्रस्तावित करणे.
- (२) अधिष्ठाता व संचालक यांच्या वित्तीय अधिकारांमध्ये वाढ करणे.
- (३) संचालनालयाचे विभागीय कार्यालय पुणे, औरंगाबाद व नागपुर येथे स्थापन करून प्रशासनाचे विकेंद्रीकरण करणे.

- (४) ग्रॅन्ट वैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई तसेच पुणे, नागपुर, औरंगाबाद येथील वैद्यकीय महाविद्यालयांना स्वायत्त दर्जा देणे.
- (५) वैद्यकीय महाविद्यालयातील प्राध्यापक सहयोगी प्राध्यापक व सहाय्यक प्राध्यापक यांची रिक्त असलेली पदे तातडीने भरणे.
- (६) वैद्यकीय महाविद्यालयांमधील पदवीपूर्व व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ करणे.
- (७) सर्व वैद्यकीय महाविद्यालये आणि रुग्णालयातील स्वच्छता विषयक कामे बाह्यस्रोता मार्फत करणे.
- (८) वैद्यकीय महाविद्यालये आणि रुग्णालयातील प्रयोगशाळांचे खाजगीकरण करणे.

अ. क्र.	विभागाचे नांव	
I	प्रशासकीय विभाग	
	अ	बाह्यरुग्ण विभाग
	ब	आंतर रुग्ण विभाग
	क	अतिदक्षता विभाग
	ड	वैद्यकीय प्रमाणपत्र
	इ	रुग्णवाहिका विभाग

	फ	नर्सिंग होम
II	रुग्ण चाचण्या व सेवा विभाग	
	अ	पॅथॉलॉजी
	ब	बायोकेमिस्ट्री
	क	मायक्रोबायॉलॉजी
	ड	रेडीऑलॉजी
	इ	रेडीओथेरपी/कोबाल्ट युनिट
	फ	न्युक्लियर मेडीसिन
	ग	रक्तपेढी
	घ	फिजिओथेरपी
	च	ऑक्युपेशनल थेरपी
		मिल्क बँक
		आय बँक
III	चिकित्सालयीन (वैद्यकीय) विभाग	
	अ	औषधवैद्यक शास्त्र
	ब	बालरोगचिकित्सा शास्त्र
	क	पल्मोनरी मेडीसिन (क्षयरोगचिकित्सा शास्त्र)
	ड	त्वचा व गुप्तरोग शास्त्र
	इ	मनोविकृती शास्त्र
	फ	बधिरीकरण शास्त्र
IV	चिकित्सालयीन (सर्जरी) विभाग	
	अ	शल्यचिकित्सा शास्त्र
	ब	अस्थिरोगचिकित्सा शास्त्र
	क	नाक-कान-घसाचिकित्सा शास्त्र
	ड	नेत्रशल्यचिकित्सा शास्त्र
	इ	स्त्रीरोग व प्रसुती शास्त्र

V	अचिकित्सालयीन विभाग	
	अ	न्यायवैद्यकशास्त्र
	ब	औषधशास्त्र
	क	शरिरक्रियाशास्त्र
	ड	शरिररचनाशास्त्र
	ई	सामाजिक रोगप्रतिबंधक शास्त्र विभाग
VI	अतिविशेषोपचार विभाग	
	अ	हृदयरोगचिकित्सा शास्त्र

	ब	मुत्ररोगचिकित्सा शास्त्र
	क	मज्जातंतुचिकित्सा शास्त्र
	ड	गॅस्ट्रोएन्टेरॉलॉजी
	इ	उरःशल्यचिकित्सा शास्त्र
	फ	मुत्ररोगशल्यचिकित्सा शास्त्र
	ग	मज्जातंतुशल्यचिकित्सा शास्त्र
	घ	बालरोगशल्यचिकित्सा शास्त्र
	च	सुघटनशल्यचिकित्सा शास्त्र
VII	दंतचिकित्साशास्त्र विभाग	
	अ	मुखरोग निदान व क्ष-किरण शास्त्र
	ब	बाल दंत रोग शास्त्र
	क	दंतपरिवेष्टन शास्त्र
	ड	दंतशल्यचिकित्सा शास्त्र
	इ	कृत्रिमदंत शास्त्र
	फ	मुखशल्यचिकित्सा शास्त्र
	ग	दंतव्यंगोपचार शास्त्र

रुग्णशुल्क दराचे विवरणपत्र

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
I प्रशासकीय विभाग			
अ	बाह्यरुग्ण विभाग		
	१	बाह्य रुग्ण (७) दिवसांकरीता)	१०
	२	बाह्यरुग्ण नोंदणी (परस्पर विभागाकडे रुग्ण गेल्यास)	१०

	३	अे आर व्ही पेपर	१०
	४	अॅन्टीनॅटल चेकअप केसपेपर	१०
	५	ड्रेसिंग (प्रति ड्रेसिंग)	१०
	६	तातडीक सेवा केसपेपर	१०
ब	आंतररुग्ण विभाग		
	१	आंतररुग्णशुल्क प्रतिदिन	२०
	२	आहारशुल्क प्रतिदिन	१०
क	अतिदक्षता विभाग		
	१	अतिदक्षता विभाग (प्रति दिन)	२००
ड	वैद्यकीय प्रमाणपत्र		
	१	आजाराचे प्रमाणपत्र (३ महिन्यांसाठी)	७५
	२	वैद्यकीय मंडळाचे प्रमाणपत्र	१५०
	३	रेफ्री मेडिकल बोर्डाचे प्रमाणपत्र	४००
	४	राज्य स्तरावरील वैद्यकीय मंडळाचे प्रमाणपत्र	निशुल्क
	५	विभागीय मंडळाच्या निर्णया विरुद्ध अपिल करणे	५००
	६	फिटनेस प्रमाणपत्र	१००
	७	रुग्णालयात भरती झाल्याचे प्रमाणपत्र	५०
	८	रुग्णालयातून डिसचार्ज दिल्याचे प्रमाणपत्र	निशुल्क
	९	रुग्ण पत्रिकेची छायांकित प्रती (५ पानापर्यंत)	५०
	१०	रुग्ण पत्रिकेची छायांकित प्रती (५ पानांच्यापुढे प्रत्येक पानाकरिता)	२
	११	अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र	निशुल्क
	१२	वैद्यकीय प्रतिपूर्ती मिळविण्यासाठी प्रमाणपत्र (बिलाच्या एकूण रक्कमेच्या)	३ टक्के
	१३	वयाचा दाखला वरिष्ठ नागरिकासाठी -	५०
	१४	याव्यतिरिक्त लागणारे कोणतेही प्रमाणपत्र -	१५०

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
इ	रुग्णवाहिका		
	१	रुग्णवाहिकाशुल्क (प्रति कि.मी)	१५
	२	प्रतिक्षाशुल्क (८ तासाच्या पुढे प्रति तास)	७५
फ	नर्सिंग होम / स्पेशल रुम (प्रति दिन)		

१	सर्वसाधारण कक्ष. साईड रुम	१००
२	नर्सिंग होम (वातानुकूलित नसलेली रुम)	१५०
३	वातानुकूलित रुम	५००
४	व्हीआयपी वातानुकूलित रुम ७ दिवसांपर्यंत	५००
५	व्हीआयपी वातानुकूलित रुम ७ दिवसानंतर	१०००
६	व्हीव्हीआयपीवातानुकूलित रुम	१०००

II रुग्ण चाचण्या व सेवा विभाग

अ	पॅथॉलॉजी	
	i) हिमेटॉलॉजी	
१	हिमोग्लोबीन	२०
२	टीएलसी	२०
३	डिएलसी	२०
४	ईएसआर	२०
५	मलेरिया-मायक्रोस्कोपी	३०
६	ब्लड फिल्म मॉरफॉलॉजी (पेरीफेरल स्मीअर)	३५
७	ब्लड फिल्म फॉर पॅरासाईट्स (फायलेरीया)	३५
८	प्लेटलेट काउंट	३५
९	सीबीसी बाय ऑटोमेटेड ब्लड सेलकाउंटर	३५
१०	पॅकड सेल व्हॉल्यूम (हिमेटोक्रिट)	३५
११	मिन कारप्कुलर व्हॉल्यूम/मिन कारप्कुलर हिमोग्लोबीन/मिन कारप्कुलर हिमोग्लोबीन कॉन्स्ट्रेंशन	३५
१२	मिन प्लेटलेट व्हॉल्यूम	३५
१३	आरबीसी काउंट	३५
१४	रेड सेल डिस्ट्रीब्युशन व्हीडथ	३५
१५	अंबसोलुट न्युट्रोफील काउंट	३५
१६	इओसिनोफील काउंट	३५
१७	सिक्लींग टेस्ट	३५

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
१८	हिमोग्राम (एचबी, पीसीव्ही, टीएलसी, डीएलसी,ईएसआर)	५०
१९	हिमोग्लोबीन इलेक्ट्रोफोरेसीस	५०
२०	ऑसमॉटीक प्रॅजीलीटी टेस्ट	३५
२१	रेटीक्यूलोसाईट काउंट	३५
२२	एल ई सेल	३५
२३	सिरमआयर्न बायंडींग कॅपॅसिटी (टीआयबीसी)	३५

२४	ब्लड ग्रुपींग वआर एच टायपिंग	३०
२५	बोन मॅरो एस्पिरेशन	५०
२६	बोन मॅरो बायोप्सी	५०
२७	ब्लीडींग टाईम व क्लॉटींग टाईम	३५
२८	क्लॉट रिट्रॅक्शन टाईम	३५
२९	एपीटीटी	३५
३०	प्रोथ्रोम्बिन टाईम	३५
३१	एच पी एल सी	३००
ii) क्लिनिकल पॅथॉलॉजी		
१	युरिन/लघवी (रुटीन व मायक्रोस्कोपी)	३५
२	युरीन/लघवी शुगर व प्रोटीन	३०
३	स्टूल (शौच) तपासणी रुटीन (पॅरासाईट व ऑकल्ट ब्लड)	३५
४	स्टूल फॉर ऑकल्ट ब्लड	२५
५	सीएसएफ चाचणी	७०
६	बॉडी फ्लुईडस् चाचणी	७०
७	सीमेन अॅनालीसीस	१००
iii) हिस्टोपॅथॉलॉजी		
१	स्मॉल बायोप्सी	५०
२	लार्ज बायोप्सी	७०
३	सर्जिकल रिसेक्टेड स्पेसिमन	२००
४	न्युरो पॅथॉलॉजीकल स्पेसिमन	१००
५	फ्रोजन सेक्शन	२००
iv) इम्यूनोहिस्टोकेमिस्ट्री		
१	इस्ट्रोजन/पोजेस्टेरॉन रेसेप्टर्स	१००
२	इपीथीलियल ट्युमर मार्कर्स	१००
३	मेझेनकायमल ट्युमर मार्कर्स	१००
४	इतर ट्युमर मार्कर्स	१००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
v) सायटॉलॉजी		
१	पॅप स्मिअर	निःशुल्क
२	स्मिअर फॉर मॅलिग्नंट सेलस्	५०
३	व्हजायनल सायटॉलॉजी फॉर हारमोनल इव्हॅल्यूएशन	५०
४	एक्सफोलीएटीव्ह सायटॉलॉजी	७०
५	फाईन निडल अॅस्पिरेशन सायटॉलॉजी	७०
६	इम्प्रिंट सायटॉलॉजी	५०

	७	स्कॉश सायटॉलॉजी	५०
ब	बायोकेमिस्ट्री		
	१	ब्लड शुगर (फास्टिंग आणि जेवणानंतर)	५०
	२	ब्लड शुगर रॅन्डम	३०
	३	किडनी फंक्शन टेस्ट(युरिया/ क्रियाटिनिन/ सोडीयम आणि पोटॅशियम)	८०
	४	सीरम सोडीयम	३०
	५	सीरम पोटॅशियम	३०
	६	सीरम इलेक्ट्रोलाइट (सोडीयम/पोटॅशियम)	४०
	७	सीरम क्रियाटिनिन	३०
	८	सीरम कॅल्शियम	३०
	९	सीरम युरिक अॅसिड	४०
	१०	ब्लड युरिया	३०
	११	बिलिरुबीन(टोटल व इनडायरेक्ट)	३०
	१२	एस जि ओ टी	३०
	१३	एस जि पी टी	३०
	१४	सीरम टोटल प्रोटीन	३०
	१५	सीरम अल्कलाइन फॉस्फटेज	३०
	१६	सीरम कोलेस्ट्रॉल	३०
	१७	सीरम ट्रायग्लिसराइड	४०
	१८	सीरम अमायलेज	५०
	१९	सीरम किटोन बॉडीज	४०
	२०	सीरम फॉस्फरस	४०
	२१	एल डी एच	१००
	२२	लिव्हर फंक्शन टेस्ट	१५०
	२३	लिपीड प्रोफाइल	२००
	२४	एल डी एल डायरेक्ट	१५०
	२५	क्रियाटिनिन क्लियरन्स टेस्ट	३०
	२६	सीरम मॅग्नेशियम	३०
	२७	सीरम डिगॉक्सीन	३०
	२८	सीरम आयर्न(लोह)	३०
	२९	युरीनरी क्लोराइडस	३०
	३०	युरीनरी सोडीयम	३०
	३१	युरीनरी पोटॅशियम	३०
	३२	युरीन अॅलब्युमीन (२४ तास)	३०
	३३	युरीन प्रोटीन (२४ तास)	३०

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
३४	युरीन प्रेग्नंसी टेस्ट	८०
३५	युरीन युरोबीलीनोजन	३०
३६	सीएसएफ (शुगर, प्रोटीन, क्लोराइड)	९०
३७	इतर बॉडी फ्लुइड (शुगर, प्रोटीन, क्लोराइड)	९०
३८	ग्लूकोज टॉलरन्स टेस्ट (जी.टि.टि.)	१२०
३९	सीरम ग्लायकोसिलेटेड हिमोग्लोबीन	५०

४०	सीरम लायपेज	५०
४१	सीरम ग्यामा ग्लुटामेट डिहायड्रोजीनेज	५०
४२	थायरॉइड - टि-३	६०
४३	थायरॉइड - टि-४	६०
४४	थायरॉइड - टि एस एच	७५
४५	थायरॉइड प्रोफाइल (फ्रीटि ३+फ्रीटि ४+टि ३+टि ४+टिएसएच)	२५०
४६	हारमोन एल.एच.	१००
४७	हारमोन एफ.एस.एच.	१००
४८	हारमोन प्रोलैक्टीन	१००
४९	हारमोन बीटा एच.सी.जी.	२००
५०	ट्रोपोनीन आय	२००
५१	ब्लड गॅस प्रोफाइल (आरटेरीयल)	१००
५२	सीरम इस्ट्रेडीऑल	१५०
५३	सीरम प्रोजेस्टेरोन	१५०
५४	सीरम टेस्टोस्टेरोन	२००
५५	अल्फा फीटोप्रोटिन	२००
५६	सी.इ.ए. (टयुमर मार्कर)	२००
५७	पी.एस.ए. (टयुमर मार्कर)	२००
५८	फ्री पी.एस.ए. (टयुमर मार्कर)	२००
५९	सीकेएमबी (एन्झाईम)	१५०
६०	टोटल सीपीके (एन्झाईम)	१००
६१	सीरम होमोसीसटीन	२५०
६२	फेरेटीन	२००
६३	विट. बी १२	२५०
६४	फोलिक अॅसिड	२५०
६५	कॉर्टीसॉल (हारमोन)	१००
६६	बीटा २ मायक्रोग्लोब्युलीन	२५०
६७	पीसीआर (एका आजाराकरीता)	१५००
६८	हिमोग्लोबीन इलेक्ट्रोफोरेसीस	२००
६९	प्रोटीन इलेक्ट्रोफोरेसीस	२००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
मायक्रोबायॉलॉजी		
१	पस/ बॉडी प-लूईड / स्वॅब/इतर सॅम्पल फॉर ग्रॅम स्टेन/स्मीयर	२०
२	स्टेनिंग फॉर फंगस /केओएच माऊँट/जिम्सा/इंडिया इंक/ इत्यादी	२०
३	स्पेशलाईज्ड मायक्रोस्कोपी (डीजीआय/पलयुरेसन्स मायक्रोस्कोपी/जीएमएस)	६०

४	पीसीपी इम्युनोपल्युरेसन्स	३००
५	श्रोत स्वॅब स्मिअर (डिप्थेरिया/केएलबी वैगेरे)	२५
६	स्टूल फॉर पॅरासाईटस्	२०
७	स्टूल फॉर कॉलरा (मायक्रोस्कोपी)	२०
८	ब्लड कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
९	सीएसएफ/बॉडीप-लूईड कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
१०	युरिन कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
११	पस/स्वॅब कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
१२	स्टूल कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
१३	श्रोत स्वॅब कल्चर व अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	१००
१४	पस/बॉडी प-लूईड /इतर सॅम्पल अँनेरोबिक कल्चर	१००
१५	अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - प्रायमरीलाईन	५०
१६	अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट - सेकंडरी लाईन	५०
१७	पस/बॉडी प-लूईडस/इतर सॅम्पल - अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी फॉर अनअेरोबिक बॅक्टेरीया	७५
१८	अँन्टीबायोटीक्स सेन्सीटीव्हिटी टेस्ट ऑटोमेटेड (मिनी एपिआय व तत्सम)	३००
१९	ब्लड व बॉडी प-लूईड कल्चर (बॅक्टेक किंवा तत्सम उपकरणाद्वारे कल्चर)	३००
२०	ब्लड व बॉडी प-लूईड कल्चर व सेनसीटीव्हिटी (बॅक्टेक किंवा तत्सम ऑटोमेटडे उपकरणाद्वारे)	५००
२१	स्पुटम/पस/इतर सॅम्पल एएफबी स्मिअर (झेड एन स्टेन)	निःशुल्क
२२	स्पुटम कॉन्स्ट्रेशन व एएफबी कल्चर	निःशुल्क

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
२३	पस/बॉडी प-लूईड एएफबी (झेड एन स्मिअर व कल्चर)	निःशुल्क
२४	युरिन एएफबी (झेड एन स्मिअर व कल्चर)	निःशुल्क
२५	फंगस कल्चर	५०
२६	कन्व्हेशनल अँन्टीटीबी सेंन्सीटीव्हीटी टेस्ट फर्स्ट लाईन	निःशुल्क
२७	कन्व्हेशनल अँन्टीटीबी सेंन्सीटीव्हीटी टेस्ट सेकन्ड लाईन	निःशुल्क
२८	आटोमेटेड टीबी कल्चर	५००
२९	आटोमेटेड अँन्टीटीबी सेंन्सीटीव्हीटी टेस्ट फर्स्ट लाईन	२०००
३०	आटोमेटेड अँन्टीटीबी सेंन्सीटीव्हीटी टेस्ट सेकन्ड लाईन	२५००
३१	टीबी मोलीक्युलर वर्कअप फॉर रॅपीड आयडेंटिफिकेशन	१०००
३२	एएसओ	३०
३३	सीआरपी	३०
३४	विडाल	३०
३५	आर ए फॅक्टर	३०
३६	व्हीडीआरएल/ आरपीआर	३०
३७	टीपीएचए	१००
३८	एचआयव्ही अँन्टीबॉडी टेस्ट प्रति चाचणी	निःशुल्क
३९	एचबीएसएजी एलीझा	५०
४०	एचएव्ही एलीझा	२५०
४१	एचसीव्ही एलीझा	२५०
४२	एचइव्ही एलीझा	२५०
४३	लेप्टोस्पायरा एलीझा	१५०
४४	डेंगू एलीझा	१५०
४५	एचबीएसजी रॅपीड टेस्ट	७५
४६	एचएव्ही रॅपीड टेस्ट	२५०
४७	एचसीव्ही रॅपीड टेस्ट	२५०
४८	एचइव्ही रॅपीड टेस्ट	२५०
४९	लेप्टोस्पायरा रॅपीड टेस्ट	१२५
५०	डेंगू रॅपीड टेस्ट	१२५
५१	टॉर्च पॅनेल आयजीएम	१०००
५२	टॉर्च पॅनेल आयजीजी	१०००
५३	टॉर्च पॅनेल आयजीजी व आयजीएम	१८००
५४	टॉक्सोप्लाझमा आयजीजी	२५०
५५	टॉक्सोप्लाझमा आयजीएम	३००
५६	रुबेला आयजीजी	२५०
५७	रुबेला आयजीएम	३००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	५८	सीएमव्ही आयजीजी	२५०
	५९	सीएमव्ही आयजीएम	३००
	६०	एचएसव्ही १ आयजीजी	२५०
	६१	एचएसव्ही १ आयजीएम	३००
	६२	एचएसव्ही २ आयजीजी	२५०
	६३	एचएसव्ही २ आयजीएम	३००
	६४	एचएसव्ही १ & २ आयजीएम	५००
	६५	चिकनगुनिया एलायझा	निःशुल्क
	६६	मलेरिया अँन्टीजन डिटेक्शन पीएफ/पीव्ही	निःशुल्क
	६७	क्रिप्टोकॉकल अँन्टीजन टेस्ट	२५०
	६८	टीबी एन्टीबॉडी टेस्ट	२५०
	६९	मॅट फॉर लेप्टोस्पायरा	४००
	७०	सीडी ४, सीडी ८ (फक्त अे आर टी सेंटर कडून रेफर झालेल्या रुग्णाकरीता)	निःशुल्क
	७१	सीडी ४	५००
	७२	पीसीआर (एका आजाराकरिता)	१५००
	७३	एचआयव्ही पीसीआर (क्वॉलिटेटीव्ह)	१२००
	७४	पीसीआर - व्हायरले लोड अँसे फॉर एचआयव्ही	२०००
	७५	पीसीआर-डायरेक्ट डिटेक्शन ऑफ एमटीबी फ्रॉम सॅम्पल	१२००
	७६	पीसीआर फॉर लेप्टोस्पायरा	१०००
	७७	अँन्टी न्युक्लिअर अँन्टी बॉडी टेस्ट	४००
	७८	एचएलए बी २७	४००
	७९	एचएलए ए बी सी	४००
	८०	एचएलए डीआर डीक्यु	४००
	८१	एचएलए ए बी सी व डिआर डिक्यु	६००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
ड	रेडिऑलॉजी (क्ष -किरणशास्त्र)		
	i) एक्सरे कनव्हेनशनल		
	१ प्रति एक्सरे शूट		५०
	२ एक्सरे डीजीटल - सीआर व डी आर (प्रति एक्सरे शूट)		७५
	३ मॅमोग्राफी		२००
	ii) बेरियम प्रोसिजर्स (कनव्हेनशनल व डिजीटल)		
	१ बेरियम स्वालो		१५०
	२ बेरियम फॉलोथ्रु		१५०
	३ बेरियम मील		१५०
	४ बेरियम एनिमा		१५०
	५ बेरियम एनटरोक्लायसीस		१५०
	iii) इतर प्रोसिजर्स (कनव्हेनशनल व डिजीटल)		
	१ आय.व्ही.पी / युरोग्रॉफी		२००
	२ हिस्टेरोसालफिंगोग्राफी		१५०
	३ मिक्च्युरेटिंग सिस्टोग्राफी		१५०
	४ फिस्टुलोग्राम		१५०
	५ कोलोग्राम		१५०
	६ डॅकरीओसिस्टोग्राफी		१५०
	७ सायनोग्राम		१५०
	८ असेंडींग युरोग्राफी		१५०
	iv) सोनोग्राफी		
	१ अॅबडॉमेन व पेलव्हीस		१००
	२ अॅबडॉमेन		१००
	३ पेलव्हीस		१००
	४ इतर सोनोग्राफी (नेक/सॉप-ट पार्ट/थायरॉइड/स्कॅोटम इत्यादी)		१००
	५ सोनोग्राफी प्रेगनन्सी		१००
	६ अॅनॉमली स्कॅन		१५०
	७ फॉलीक्युलर स्टडी		१००
	८ बायोफिजीकल प्रोफाईल		१५०
	९ सोनोग्राफी गायडेड प्रोसीजर्स - एफएनएसी		१००
	१० सोनोग्राफी गायडेड प्रोसीजर्स - बायोप्सी, पीगटेल आणि ड्रेनेज		१५०
	११ सोनोग्राफी गायडेड एन्डोव्हॅस्कूलर लेजर व्हीनस एवॅलेशन		५००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
	v) डॉपलर स्टडी		
१	कलर डॉपलर (एक हाथ/पाय आरटेरीयल)		२००
२	कलर डॉपलर (एक हाथ/पाय व्हीनस)		२००
३	इतर डॉपलर स्टडी (कॅरॉटीड/थायरॉईड/नेक/रिनल/पोर्टल/स्कॅटम)		२००
४	प्रेगनन्सी डॉपलर		२००
	vi) सीटीस्कॅन तपासण्या		
१	सीटीस्कॅन ब्रेन प्लेन		३००
२	सीटीस्कॅन इतर कुठलाही भाग - प्लेन (एक भाग एका वेळेस) उदा. चेस्ट, पी.एन.एस, ऑरविट, टेम्पोरल बोन, नेक, अॅबडॉमिन, पेलव्हीस, एच आर सीटी, हात/पाय इत्यादी)		४००
३	सीटीस्कॅन कुठल्याही दोन भागाचा एकत्र एकावेळेस - प्लेन (उदा. अॅबडॉमिन व पेलव्हीस, नेक व थोरॅक्स)		५००
४	सीटीस्कॅन कॉन्ट्रास्ट स्टडी कुठल्याही भागाचा (एक अथवा अनेक) एका वेळेस		१००
५	सीटीस्कॅन हायर फंक्शन/स्पेशल स्टडी (बोन डेन्सिटोमिट्री/डिक्सस्कॅन / थ्रीडीस्कॅन/अॅनजिओग्राफी / ब्रॉन्कोग्राफी /एन्टेरोक्लायसीस / कोलोनोस्कोपी/डिटॅल सीटी/ सीटी गायडेड बायोप्सी/ परफयुजन स्टडी/ इत्यादी)		७००
६	कोरोनरी सीटीस्कॅन		१०००
	vii) ओझोन थेरपी		
१	ओझोन थेरपी - सिंगल डिस्क		१००० (७०० + ३०० ओझोन साठी)
२	ओझोन थेरपी - अनेक डिस्क		१५०० (१००० + ५०० ओझोन साठी)

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
	viii) एम आर आय तपासणी	
१	कुठल्याही एका भागाचा एम आर आय-प्लेन (ब्रेन, स्पाईन, अँबडॉमिन, पेलव्हीस, हात, पाय, ब्रॅकियल प्लेकसेस, प्रोस्टेट, इ.)	१८००
२	कुठल्याही एका भागाचा एम आर आय - कॉन्ट्रास्ट स्टडी	२०००
३	एम आर आय (एनजिओग्राफी/व्हीनोग्राफी)	६००
४	एम आर आय प्लेन व (एनजिओग्राफी/व्हीनोग्राफी)	२४००
५	एमआरआयच्या स्पेशल तपासण्या, प्लेन एमआरआय सहित (स्पेक्ट्रोस्कोपी, परफयुजन, सीएसएफ फ्लोस्टडी, डीटीआय इमेजिंग, स्ट्रेस एमआरआय स्पाईन, एमआरआय एन्टेरोक्लायसीस, एमआरआय सीपी, एम आर युरोग्राफी, स्क्रीनिंग स्पाईन, स्क्रीनिंग ब्रेन इ.)	१८०० + २०० प्रत्येकी
६	एम आर आय स्पेशल तपासण्या, प्लेन व कॉन्ट्रास्ट एम आर आय सहित (स्पेक्ट्रोस्कोपी, परफयुजन, सीएसएफ फ्लोस्टडी, डीटीआय इमेजिंग, स्ट्रेस एम आर आय स्पाईन, एम आर आय एन्टेरोक्लायसीस, एम आर आय सीपी, एम आर युरोग्राफी, स्क्रीनिंग स्पाईन, स्क्रीनिंग ब्रेन इत्यादी)	२००० + २०० प्रत्येकी
७	एम आर आय स्पेशल तपासण्या (प्लेन व कॉन्ट्रास्ट न करता) (एनजिओग्राफी, व्हीनोग्राफी, स्पेक्ट्रोस्कोपी, परफयुजन, सीएसएफ फ्लोस्टडी, डीटीआय इमेजिंग, स्ट्रेस एमआरआय स्पाईन, एमआरआय एन्टेरोक्लायसीस, एम आर आय सीपी, एम आर युरोग्राफी, स्क्रीनिंग स्पाईन, स्क्रीनिंग ब्रेन इत्यादी)	२०० प्रत्येकी
८	कार्डियक एम आर आय	२०००
९	फंक्शनल एम आर आय	२०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	ix)	इंटरव्हेन्शनल तपासण्या व ट्रिटमेन्ट	
	१	मायनर प्रोसीजर	२०००
	२	एनजिओग्राफी	२०००
	३	पीटीबीडी	२०००
	४	पीसीयू	२०००
	५	मेजर प्रोसीजर	५०००
	६	स्टेंट टाकणे - बिलियरी अथवा व्हॅस्कूलर	५०००
	७	एनजिओप्लास्टी	३०००
	८	एन्युरिझम काँयलिंग	३०००
	९	एम्बोलायझेशन	३०००
टिप- कॉन्ट्रास्टचे शुल्क सदर प्रस्तावित शुल्कामध्ये समाविष्ट केलेले नाही.			
इ	रेडीओथेरेपी (रेडीएशन ऑन्कोलॉजी)		
	i)	कोबाल्ट थेरेपी	
	१	कोबाल्ट ६० इ.बी.आर. टी-रॅडीकल	५०००
	२	कोबाल्ट ६० इ.बी.आर. टी-पॅलेटीव	३०००
	ii)	लिनिअर अक्सलरेटर	
	१	लिनिअर अक्सलरेटर इ.बी. आर.टी-रॅडीकल	१००००
	२	लिनिअर अक्सलरेटर इ.बी. आर.टी-पॅलेटीव	५०००
	३	लिनिअर अक्सलरेटर इलेक्ट्रॉन थेरेपी	३०००
	४	स्पेशल ट्रिटमेन्ट - ३डी-सीआरटी	१५०००
	५	स्पेशल ट्रिटमेन्ट - आय एमआरटी	२५०००
	६	स्पेशल ट्रिटमेन्ट - आय जीआरटी	२५०००
	७	स्पेशल ट्रिटमेन्ट - रॅपीड आर्क०	४००००
	८	स्पेशल ट्रिटमेन्ट - एसआरएस/एसआरटी	३००००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	iii)	ब्रॅकीथेरपी	
	१	इन्ट्राकॅव्हिटररी - एलडीआर	३०००
	२	इन्ट्राकॅव्हिटररी - एचडीआर	५०००
	३	इन्टरस्टीशीअल/ इन्टरल्युमीनल - एलडीआर	५०००
	४	इन्टरस्टीशीअल/ इन्टरल्युमीनल - एचडीआर	७०००
	५	एचडीआर-सरफेस मोल्डस	७०००
	६	एचडीआर-इंट्रा वजायनल	३०००
फ	न्युक्लिअर मेडिसिन		
	१	सीएनएस : स्पेक्ट एचएमपीओ	८००
	२	सीएनएस : स्पेक्ट टीसी ९९ एम	८००
	३	कार्डीयक स्पेक्ट	८००
	४	डीटीपीए रेनोग्राम फॉर रिनेल आरट्री स्टेनॉसिस	८००
	५	लॅम्स स्कॅन न्युरोस्पेक्ट (एचएमपीएओ)	८००
	६	रेस्टींग आरएनव्ही	८००
	७	स्कॅन थॉयरोईड	८००
	८	बोन स्कॅन	८००
	९	पेट स्कॅन	३०००
	१०	डीएमएसए	८००
	११	लिमपोसिथीग्राफी	८००
	१२	आयोडिन (१३१ डोस) ५ मिली क्युरी	१५००
	१३	आयोडिन (१३१ डोस) १० मिली क्युरी	२५००
	१४	फायटेट स्कॅन	२५०
	१५	बुर्लाडा स्कॅन	२५०
	१६	मुगा स्कॅन	२५०
	१७	रिनोग्राफ स्कॅन	२५०
	१८	भीलक स्कॅन	२५०
	१९	लंग/व्ही.यी स्कॅन	२५०
	२०	जी.आय.बी/जीई स्कॅन	२५०
	२१	थॉलियम स्कॅन	२५०
	२२	ब्रेन स्कॅन	५००
	२३	ब्रेस्ट स्कॅन	३००
	२४	स्टमक स्कॅन	३००
	२५	इतर स्कॅन	३००
	२६	आयसोटोपस्टडीज	८००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
ग	रक्तपेढी		
	१	कंपोनेंट	४५०
	२	प्लेटलेट	४५०
	३	प्लाझमा	४५०
	४	होल ब्लड	४५०
	५	आयसीटी + डीसीटी	६०
	६	आयसीटी किंवा डीसीटी	३०
	७	ब्लड ग्रुपींग	निशुल्क
	८	क्रॉस मॅचींग	निशुल्क
घ	फिजीओथेरपी		
	१	हॉट व्हेव डायथर्मी	३०
	२	मायक्रोव्हेव थेरपी	३०
	३	इन्फ्रा रेड	२०
	४	इन्टरफेरेंशीयल/मलटीकरंट थेरपी	३०
	५	अल्ट्रासोनिक	३०
	६	पॅराफीन व्हॅक्स बाथ	२०
	७	हायड्रोबबलर बाथ	३०
	८	अल्ट्राव्हायोलेट रेज	३०
	९	लेसर थेरपी	३०
	१०	सरव्हायकल/पेलव्हीक ट्रॅक्शन	३०
	११	सी.पी.एम.शोल्डर/नी जॉइन्ट	३०
	१२	एक्सरसाइज मॅन्युअल किंवा उपकरणमदतीने	३०
	१३	छातीची फिजीओथेरपी	२०
	१४	इलेक्ट्रो थेरपी व एक्सर साईज-कोणतेही एक मोडॅलीटी	६०
	१५	इलेक्ट्रो थेरपी व एक्सर साईज-कोणतेही दोन मोडॅलीटी	८०
	१६	एक्सरसाईज (फक्त)	३०
	१७	इलेक्ट्रीकलस्टीम्युलेशन(फक्त)	३०
	१८	हायड्रोथेरपी	३०
	१९	फिजीओथेरपी प्रत्येक सिटींगसाठी	२०

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
च	ऑक्युपेशनल थेरपी		
	१	ऑक्युपेशनल थेरपीसाठी प्रत्येक दिवसासाठी	२०
	२	कॅलीपर्स (प्रत्येकी)	१५०
	३	लहान स्प्लीट	५०
	४	मोठे स्प्लीट	१००
	५	सायक्योट्रीक जॉब फीटनेस प्रमाणपत्र (एका सीटींग साठी)	५०
	६	फीजीकल जॉब फीटनेस प्रमाणपत्र (एका सीटींग साठी)	५०
	७	फल्युडीथेरपी (एका सीटींग साठी)	३०
	८	वर्क सायम्युलेटर (एका सीटींग साठी)	५०
III चिकित्सालयीन (वैद्यकीय) विभाग			
अ	औषधवैद्यक शास्त्र		
	१	सेंट्रल लाईन	५०
	२	लंबार पंक्चर	५०
	३	फोलेज कॅथेटर टाकणे	५०
	४	इन्टरकोस्टल ड्रेनेज	१००
	५	एन्डोट्रॅकीयल इन्टुबेशन	५०
	६	गॅस्ट्रीक लव्हाज राइल्स ट्युब	५०
	७	पेरीटोनीयल डायलीसीस (एकासाठी)	५०
	८	हीमोडायलीसीस (एकासाठी)	२००
	९	प्ल्युरल टॅप	५०
	१०	असायटीस टॅप	५०
	११	लीव्हर बायोप्सी	५०
	१२	कीडनी बायोप्सी	५०
	१३	बोन मॅरो अॅस्पिरेशन	५०
	१४	बोन मॅरो बायोप्सी	५०
	१५	इ.सी.जी.	५०
	१६	हॉल्टर मॉनिटरिंग एनिमा हायबॉवेल वॉश	३००
	१७	पेरीकारडीयल टॅपींग	२००
	१८	व्हेन्टीलेटर सपोर्ट प्रत्येक दिवसासाठी	२००
	१९	ऑक्सिजन प्रत्येक दिवसासाठी	१००
	२०	एनिमा हायबॉवेल वॉश	५०

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
ब	बालरोगचिकित्सा शास्त्र		
	१	लंबार पंच्वर	५०
	२	मान्टु टेस्ट	२५
	३	प्लुरल टॅप	५०
	४	बोन मॅरो अॅस्पिरेशन	५०
	५	ऑक्सीजन प्रत्येक दिवशी	१००
	६	व्हेन्टीलेटर प्रत्येक दिवशी	२००
	७	आय.व्ही.लाइन	२५
	८	सेंट्रल लाइन	५०
	९	व्हेनस लाइन	२५
	१०	नेब्युलायझेशन प्रत्येक दिवशी	२५
	११	अॅबडॉमिनल टॅप	५०
	१२	किडनी बायोप्सी	५०
	१३	पेडीएंट्रीक इ इ जी	२००
क	पल्मोनरी मेडीसिन (क्षयरोग चिकित्सा शास्त्र)		
	१	पीएफटी / एल एफ टी	२००
	२	स्पायरोमेट्री	५०
	३	ब्रॉन्कोडायलेटर रिव्हर्सिबिलिटी	५०
	४	डिप-युजन स्टडीज् (डीएलसीओ)	१००
	५	ब्रॉन्कीअल चॅलेंज टेस्ट	१००
	६	ब्रॉन्कोस्कोपी	१५०
	७	स्लीप स्टडी	१५०
ड	त्वचा व गुप्तरोग शास्त्र		
	१	बायोप्सी (पंच / एक्सीझन / केरव्हीकल कॉर्न)	२५
	२	एक्सीझन अॅन्ड ग्राफट ऑफ कॉन्ट्र्याक्चर	५०
	३	इंजेक्शन ऑफ किलॉईडस	२५
	४	लेजर सर्जरी (एका साठी)	२००
	५	फोटोथेरपी (प्रत्येक दिवशी)	१००
	६	आरएफ सर्जरी (प्रत्येकी)	२००
	७	मायनर स्कीन सर्जरी	७५
	८	केमिकल कॉन्ट्राइन्डेशन व केमिकल पील्स	७५

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
इ	मनोविकृती शास्त्र		
	१	आय क्यु टेस्ट	१००
	२	इ.इ.जी.	१५०
	३	इ.सी.टी.	१००
	४	सायकॉलॉजी टेस्ट - रोशार्च	५०
	५	सायकॉलॉजी टेस्ट - एम एम पी आय	५०
	६	सायकॉलॉजी टेस्ट - टि.ए.टी.	५०
	७	सायकॉलॉजी टेस्ट - सी.ए.टी.	५०
	८	सायकोथेरपी सायको एज्युकेशन	५०
	९	सायकोथेरपी बीहेविअर	५०
	१०	सायकोथेरपी कॉगनीटीव्ह	५०
	११	अॅसेसमेंट ऑफ फिटनेस (ओ. टी.इव्ह्याल्युएशन)	१००
	१२	नारकोअॅनालीसीस	१००
फ	रोग प्रतिबंधक व सामाजिक औषध शास्त्र		
	१	अॅन्टीरेबीज व्हॅक्सीन	निशुल्क
	२	अॅन्टीरेबीज सीरम	५०
	३	टिटॅनस टॉक्सॉईड	निशुल्क
	४	हीपॅटायटीस बी व्हॅक्सीन	निशुल्क

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
IV चिकित्सालयीन (सर्जरी) विभाग			
अ	शल्यचिकित्सा शास्त्र		
	i)	इसोफेगस	
	१	इसोफेगेक्टॉमी ट्रान्सहयाटल	१०००
	२	फीडींग जेज्युनोस्टॉमी	२००
	३	इसोफेगेक्टॉमी ट्रान्सथोरॅसीक	१०००
	४	हयाटस हरनीया टाइप - ३ (रिपेअर पोस्टीरीअर फंडोप्लीयीकेशन)	१०००
	५	इसोफेगोस्ट्रेक्टॉमी	१०००
	६	केलन इन्टरपोजीशन फॉर करोझीव स्ट्रकचर	१०००
	७	इसोफेजियल परफोरेशन एक्स कलुजन	१०००
	८	इसोफेजियल परफोरेशन न टीएचइ व सीईजीए	१०००
	ii)	स्टमक	
	१	अल्सर ब्लीडर लायगेशन व ग्रॅस्ट्रेक्टॉमी	५००
	२	टोटल डी-२ ग्रॅस्ट्रेक्टॉमी	१०००
	३	सब टोटल डी-२ ग्रॅस्ट्रेक्टॉमी	५००
	४	ग्रॅस्ट्रोजेज्युनॉस्टॉमी	५००
	५	टयुमर एक्सीजन	५००
	iii)	ड्युओडीनम	
	१	लोकल रिसेक्शन (कॅन्सरसाठी)	१०००
	२	लायगेशन/फंडोजेज्युनॉस्टॉमी/ अॅन्ट्रेक्टॉमी	५००
	३	ग्रहम पॅच	५००
	४	ड्युओडीनल फिशचुला/परफोरेशन आलसर साठी सर्जरी	५००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
	iv) स्मॉल बॉवेल		
१	अॅंडीजन/ऑबस्ट्रक्शन		५००
२	हेमीकोलेक्टॉमी		५००
३	रीसेक्शन/बायपास/डायग्नोस्टीक लॅप		५००
४	इलीओस्टॉमी/एक्सटीरीओराय जेशन		५००
५	परफोरेशन रिपेअर		५००
६	इलीओस्टॉमी क्लोजर		५००
७	गॅंगरीन/लव्हाज/सेकंडलूक सर्जरी		५००
८	बलाइंड लुप सिंड्रोम, रीस्टोरेशन		५००
९	क्रोहन डीसीज रिसेक्शन		५००
१०	कारसीनॉइड आर एच सी		५००
११	मेसेन्ट्रीक लॅसरेशन, एक्सप्लोरेटरी लॅप		५००
	v) कोलॉन व अपेन्डीक्स		
१	हेमीकोलेक्टॉमी/पारशल कोलेक्टॉमी/हार्टमन		५००
२	टोटल कोलेक्टॉमी		१०००
३	लॅपरॉटॉमी		५००
४	डीबलकींग/एल एच सी		५००
५	कोलॉस्टोमी क्लोजर /रीव्हरसल		५००
६	बॅन्ड लायसीस / बाय पास, अॅबस्ट्रक्शनसाठी		५००
७	अलसरेटीव्ह कोलयटीस साठी एल आय किंवा एस.टी.सी		५००
८	अलसरेटीव्ह कोलयटीस साठी टीपीसी/आयपीएए/एल आय		१०००
९	पाऊच सेचसीस, गॅसीलीस रिपेअर		५००
१०	पॉलीसपोसीस टोटल, कोलेक्टॉमी		१०००
११	डायव्हरटीक्युलायटीससाठी सर्जरी		५००
१२	अॅपेन्डिसेक्टॉमी		५००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
	vi)	रेकटम अॅनल कॅनॉल	
	१	वायोप्सीसाठी शस्त्रक्रीया	२००
	२	इयुए शस्त्रक्रीया	२००
	३	हीमोराईड, स्कीन टॅग	२००
	४	हीमोराईड, बॅन्डींग	२००
	५	स्टॅपलड पाइलची सर्जरी	५००
	६	इतर मेजर रेकटम किंवा अॅनल कॅनॉलची सर्जरी	५००
	vii)	लीव्हर	
	१	पारशल हिपॅटेक्टॉमी	१०००
	२	एक्सप्लोरेटरी लॅप	१०००
	३	कॅन्सर / ब्लास्टोमा / हीमॅन्जीओमा सर्जरी	१०००
	४	इतर मेजर सर्जरी	५००
	५	पोरटल हायपरटेनशनसाठी सर्जरी	१०००
	viii)	गॉल ब्लॅडर व डक्ट	
	१	रॅडीकल कोलेसीसटेक्टॉमी	१०००
	२	हीपॅटीकोजेज्युनॉस्टॉमी (कॅन्सरसाठी) किंवा गॅस्ट्रोजेज्युनॉस्टॉमी	१०००
	३	कोलेडोको ड्युओडीनॉस्टॉमी	१०००
	४	इतर सुप्रामेजर सर्जरी	१०००
	५	इतर मेजर सर्जरी	५००
	ix)	पॅनक्रियाज/स्प्लीन	
	१	नेक्रोसेक्टॉमी	१०००
	२	पॅनक्रियाटीकोजेज्युनॉस्टॉमी	१०००
	३	हीपॅटीकोजेज्युनॉस्टॉमी	१०००
	४	सीस्टॅंजीनोमासाठी सर्जरी	१०००
	५	पॅनक्रियाॅटीक किंवा पेरीअॅम्युलरी कॅन्सर सर्जरी	१०००
	६	इन्सुलीनोमासाठी सर्जरी	१०००
	७	ट्रोमॅटीक लॅसरशनसाठी सर्जरी	१०००
	८	हीमोसकस पॅनक्रियाटीक्ससाठी सर्जरी	१०००
	९	इतर सुप्रामेजर सर्जरी	१०००
	१०	इतर मेजर सर्जरी	५००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	X)	इतर भागाच्या शस्त्रक्रीया	
	१	मायनर सर्जरी (बाह्यरुग्ण)	१००
	२	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
	३	मेजर सर्जरी (ओटीमध्ये)	५००
	४	सुप्रामेजर सर्जरी (ओटीमध्ये)	१०००
	५	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रीया	५००
	६	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रीया	२००
	७	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रीया	१००
	८	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	१०००
	९	अबसेस ड्रेनेज अंडर जी ए	२००
	१०	एँस्पीरेशन ऑफ कोल्ड अबसेस / सिस्ट	२००
	११	सरकमसिझन	२००
	१२	पारशल एँम्पुटेशन पेनीस	२००
	१३	रॅडिकल अँम्पुटेशन पेनीस	५००
	१४	रॅडिकल मॅस्टेक्टॉमी	५००
	१५	रिपेअर ऑफ एक्सटरनल हारनिया	५००
	१६	सिक्वेस्ट्रक्टॉमी	५००
	१७	सिम्पल मॅस्टेक्टॉमी	५००
	१८	ऑपरेशन अनडिसेंडेड टेस्टीस	५००
	१९	डिबच्याईडमेंट व रिपेअर	५००
	२०	फेशिएक्टॉमी	५००
	२१	स्लफेक्टॉमी	५००
	२२	अप्पर जी आय इंडोस्कोपी	३००
	२३	अप्पर जी आय इंडोस्कोपी विथ बायोप्सी	३००
	२४	सिग्माएंडोस्कोपी	३००
	२५	इसोफेगोस्कोपी	३००
	२६	कलोनोस्कोपी	३००
	२७	ब्रान्कोस्कोपी, गॅस्ट्रोस्कोपी, सिस्टोस्कोपी (प्रत्येकी)	३००
	२८	इतर इंडोस्कोपी (प्रत्येकी)	३००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
ब	अस्थिरोगचिकित्सा शास्त्र		
१	जॉइन्ट रिप्लेसमेंट		७५०००
२	बोन डेन्सिओमेट्री (सिंगल साईट)		७००
३	बोन डेन्सिओमेट्री (टू साईट)		१०००
४	बोन डेन्सिओमेट्री (थ्री साईट)		१५००
५	होल बॉडी स्टडी		३०००
६	प्लास्टर		५०
७	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)		२००
८	मेजर सर्जरी		५००
९	सुप्रामेजर सर्जरी		१०००
१०	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया		५००
११	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		२००
१२	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		१००
१३	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज		१०००
क	नाक-कान-घसाचिकित्सा शास्त्र		
१	कान,नाक, घसा या संबंधीच्या चाचण्या (प्रत्येकी)		५०
२	बीएम टेस्ट फॉर युस्टेशन टयुब फंक्शन		५०
३	बेकेसी ऑडीओमेट्री		१००
४	कॅलॉरिक टेस्ट		५०
५	इल्क्ट्रोजेनस्टोमेट्री		५०
६	ऑलफॅक्टोमेट्री		५०
७	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)		२००
८	मेजर सर्जरी		५००
९	सुप्रामेजर सर्जरी		१०००
१०	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया		५००
११	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		२००
१२	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		१००
१३	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज		१०००
१४	बीईआरए		३००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
ड	नेत्रशल्यचिकित्सा शास्त्र		
	१	पेरिमेट्री	निशुल्क
		ए स्कॅन	५०
		बी स्कॅन	५०
		व्ही बी एम	१००
	२	याग लेसर आयरिडॉटॉमी	निशुल्क
	३	याग लेसर कॅप्सूलॉटॉमी	निशुल्क
	४	ओ.सी.टी	१००
	५	लेसीक एक डोळा	३५००
	६	लेसीक दोन डोळे	७०००
	७	कस्टमाइज्ड लेसीक	१००००
	८	ऑरबायटल ट्युमर सर्जरी	१०००
	९	रेटायनल सर्जरी	२५००
	१०	तीरळेपणा शस्त्रक्रिया	५००
	११	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
	१२	मेजर सर्जरी	५००
	१३	सुप्रामेजर सर्जरी	१०००
	१४	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया	५००
	१५	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया	२००
	१६	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया	१००
	१७	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	१०००
इ	स्त्रीरोग व प्रसुती शास्त्र		
	१	पहिले बाळंतपण	निशुल्क
	२	दुसरे बाळंतपण	१५०
	३	तीसरे पुढे व प्रत्येकी	४००
	४	फोरसेप बाळंतपण	२००
	५	सिजर बाळंतपण	५००
	६	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
	७	मेजर सर्जरी	५००
	८	सुप्रामेजर सर्जरी	१०००
	९	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया	५००
	१०	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया	२००
	११	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया	१००
	१२	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
फ	बधिरीकरण शास्त्र	
१	जनरल अॅनास्थेशीया १ तासापर्यंत ऑपरेशन	१०००
२	जनरल अॅनास्थेशीया १ ते ४ तासापर्यंत ऑपरेशन	१५००
३	जनरल अॅनास्थेशीया ४ तासापेक्षा जास्त	२०००
४	स्पायनल अॅनास्थेशीया	५००
५	इपिड्युरल अॅनास्थेशीया	७५०
६	छोट्या शस्त्रक्रिया पुर्ण भुल देऊन	५००
७	नर्ह ब्लॉकस् (शस्त्रक्रियेसाठी)	२००

V अचिकित्सालयीन विभाग

अ	न्यायवैद्यक शास्त्र	
	i)	एम्बाल्मींग
१	विभागामध्ये सकाळी ८ वाजता ते संध्याकाळी ५ वाजे पर्यंत ; विना शवविच्छेदन	१५००
२	विभागामध्ये सकाळी ८ वाजता ते संध्याकाळी ५ वाजे पर्यंत ; शवविच्छेदनसहीत	२०००
३	विभागामध्ये संध्याकाळी ५ वाजे नंतर ; विना शवविच्छेदन	२०००
४	विभागामध्ये संध्याकाळी ५ वाजे नंतर ; शवविच्छेदनसहीत	२५००
५	विभागामध्ये शनिवारी दुपारी १ नंतर ; विना शवविच्छेदन	२०००
६	विभागामध्ये शनिवारी दुपारी १ नंतर ; शवविच्छेदनसहीत	२५००
७	विभागामध्ये रविवार व शासकीय सुटटयांच्या दिवशी विना शवविच्छेदन	२०००
८	विभागामध्ये रविवार व शासकीय सुटटयांच्या दिवशी शवविच्छेदन सहीत	२५००
९	विभागाबाहेर सकाळी ८ वाजता ते संध्याकाळी ५ पर्यंत ; विना शवविच्छेदन	२५००
१०	विभागाबाहेर सकाळी ८ वाजता ते संध्याकाळी ५ वाजे पर्यंत ; शवविच्छेदन सहीत	३०००
११	विभागाबाहेर संध्याकाळी ५ वाजल्या नंतर ; विना शवविच्छेदन	३०००
१२	विभागाबाहेर संध्याकाळी ५ वाजल्या नंतर ; शवविच्छेदन सहीत	३५००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क	
	ii) कोल्ड प्रिझर्व्हेशन		
१	कोल्ड प्रिझर्व्हेशन (६ तासांपर्यंत)		१००
२	कोल्ड प्रिझर्व्हेशन (१२ तासांपर्यंत)		२००
३	कोल्ड प्रिझर्व्हेशन (१८ तासांपर्यंत)		३००
४	कोल्ड प्रिझर्व्हेशन (२४ तासांपर्यंत)		४००
	iii) इतर		
१	मृत शव खाजगी संस्थाना अभ्यासक्रमासाठी देणे		५०००
ब	औषध शास्त्र		
१	टी डी एम ऑफ फिनीटाईन		१००
२	टी डी एम ऑफ कार्बमॅझेपीन		१००
३	टी डी एम ऑफ वालप्रोईक अॅसिड		१००
४	टी डी एम ऑफ फिनोबारबीरोन		१००
५	टी डी एम ऑफ इतर औषधे		१००
क	शरिरक्रिया शास्त्र		
१	सिमेन अॅनेलेसिस		१००
२	बी एम आर		५०
३	लंग फंक्शन स्पायरोमेट्री		१००
४	लंग फंक्शन प्लेथीस्मोग्राफी		२५०
५	लंग डीफ्युजन लंग कार्बन मोनोऑक्साइड		१५०
ड	शरिररचना शास्त्र		
१	क्रोमोसोमल कल्चर		१०००
२	वारवॉडी		१००
३	प्लायुरोसंट वाय क्रोमोसोम		१५०

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क	
VI अतिविशेषोपचार विभाग			
अ	हृदयरोगचिकित्सा शास्त्र		
	१	इन्टरव्हेन्शनल प्रोसीजर (अॅन्जीओफ्लास्टी, व्हालव्हयुलोफलेफ्लास्टी, डीव्हाईस क्लोजर, पेस मेकर, आयव्हीसी फील्टर, इत्यादी)	३०००
	२	नॉन इनव्हेजीव टेस्ट (इको, स्ट्रेस टेस्ट, व्होलटर इत्यादी)	३००
	३	डायग्नोस्टीक अॅन्जीओग्राफी	३०००
	४	इ.सी.जी.	५०
	५	२ डी ईको प्लेटसह	३००
	६	२ डी ईको प्लेटशिवाय	१००
ब	मुत्ररोगचिकित्सा शास्त्र (नेफ्रॉलॉजी विभाग)		
	१	हिमोडायलिसीस (प्रत्येकी)	२००
	२	पेरीटोनियल डायलिसीस (प्रत्येकी)	५०
	३	सर्व प्रकारचे शंट	२००
	४	ए.व्ही.शंट	३००
	५	सीएपीडी (टेन्कऑप) कॅथेटर इम्प्लान्टेशन	२००
	६	सीएव्हीएच	५००
	७	सीएव्हीएचडी	२००
	८	सीव्हीव्हीएच	५००
	९	सीव्हीव्हीएचडी	२००
	१०	फिमोरल व्हेन कॅथेटरायझेसन	२००
	११	इनसरशन ऑफ ए व्ही कॅन्युला फॉर क्युट हॅमोडायलिसीस	२००
	१२	लाझमाफेरेसिस डिस्पोजेबल	२००
	१३	सबक्लेव्हेन व्हेन परम कॅथेटर इम्प्लान्टेशन	२००
	१४	बायोप्सी	१००
	१५	एक्सायशनल बायोप्सी	१०००
	१६	निडल बायोप्सी	३००
	१७	ओपन बायोप्सी	१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
क	मज्जातंतुचिकित्सा शास्त्र (न्युरोलॉजी विभाग)		
	१	नर्व्ह फंक्शन	४००
	२	इ.एम.जी (निडल शिवाय)	३००
	३	इ.इ.जी	२००
	४	मसल/नर्व्ह बायोप्सी	३००
	५	एन.सी.व्ही (निडल शिवाय)	१५०
	६	एस एस इ सी/व्ही.इ.पी/बी.ए.एस. आर	१५०
	७	व्हिडीओ ई ई जी ४ तासांपर्यंत	३००
	८	एल इ पी	३००
	९	स्ट्रीप स्टडी	१५०
	१०	टी सी डी	१००
ड	गॅस्ट्रोएन्टेरोलॉजी		
	१	अपर जी आय एन्डोस्कोपी	३००
	२	लोअर जी आय एन्डोस्कोपी	५००
	३	एन्डोस्कोपीक रेट्रोग्रेड कोलॅनजीओपॅन्क्रियाटोग्राफी	१०००
	४	फायब्रोस्कोप	१०००
	५	बॅन्ड लायगेशन	५००
	६	पॉलीपेक्ट्रोमी	५००
	७	एन्डोस्कोपीक अल्ट्रासाउंड	१०००
	८	मॅनोमेट्री	५००
इ	उरःशल्यचिकित्सा शास्त्र		
	१	मायनर सर्जरी/प्रोसीजर/स्कोपी (इसोफेगोस्कोपी,ब्रान्कोस्कोपी इत्यादी)	३००
	२	मेजर सर्जरी (एम्बोलेक्टॉमी थोबेक्टमी, क्लोज हार्ट सर्जरी, पीडीए क्लोजर, पॅच प्लास्टी इत्यादी)	१०००
	३	ऑल ओपन हार्ट सर्जरी (सींगल व्हालव)	२०००
	४	ऑल ओपन हार्ट सर्जरी डबल व्हालव,	२५००
	५	अॅन्युरीजम सर्जरी (अॅबडॉमीनल अॅओरटा, अॅओरटा ब्रांचेस, कॅरोटीड आरटरी इत्यादी)	२०००
	६	अॅन्युरीझम इन्ट्राथोरॅसीक	२५००
	७	पेरीकॅर्यायॅक्टॉमी	२५००
	८	करोनरी आरटरी बायपास ग्राफ्ट	२५००
	९	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
	१०	मेजर सर्जरी	१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
११	सुप्रामेजर सर्जरी		२०००
१२	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया		१०००
१३	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		३००
१४	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		२००
१५	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज		२०००
फ	मुत्ररोगशल्यचिकित्सा शास्त्र		
१	सिस्टोलिथोट्रीप्सी इन्डोस्कोपीक		१०००
२	लिथोट्रीप्सी वरील प्रक्रिया (प्रत्येकी सिंटींग)		१०००
३	डेव्हीस इन्ट्युबेटेड युरेटेरोस्टोमी		१०००
४	डायलेटेशन ऑफ युरीथ्रा		१०००
५	इएसडब्ल्यूएल प्रोसिजर (लिथोट्रीप्सी)		१०००
६	इन्डोस्कोपीक बास्केटींग		१०००
७	एक्सायझन ऑफ रिनल सिस्ट		१०००
८	एक्सायझन ऑफ स्ट्रीक्चर		१०००
९	एक्सायझन ऑफ सुपराप्युबीक फिस्तुला		१०००
१०	एक्सायझन ऑफ ऍंडरिनल सिस्ट		१०००
११	एक्सायझन ऑफ फियोक्रोमोसिटोमा ऑर ऍंडरिनल ट्युमरस		२०००
१२	एक्सायझन ऑफ सुपराप्युबीक फिटुला		१०००
१३	एक्सप्लोरेशन ऑफ किडनी		१०००
१४	प-ल्यूरेशन ऑफ बाल्डर ट्युमर		१०००
१५	इलीयल लुप डायव्हेशन		१०००
१६	इंटरनल युरेटेरोटॉमी		१०००
१७	नेफरेक्टॉमी		१०००
१८	नेफरोलिथोटॉमी		१०००
१९	नेफरास्टॉमी		१०००
२०	रिडीकल प्रोस्टेटक्टॉमी		२०००
२१	रिटरोग्रेड पायलोग्राफी		२०००
२२	रिट्रोप्युबीक प्रोस्टेटक्टॉमी		२०००
२३	सुपराप्युबीक ट्रान्सव्हास्किल ब्लाडर नेकसेक्शन		१०००
२४	सुपराप्युबीक ट्रान्सव्हीझीकल एक्सायझन ऑफ ब्लाडर ट्युमर		१०००
२५	सुपराप्युबीक ट्रान्सव्हीस्किल प्रोस्टेटक्टॉमी		१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
२६	टोटल सिस्टोर्टॉमी		१०००
२७	टोटल युरेथेरेक्टॉमी विथ पेलविक एस्टेन्टीरेशन		१०००
२८	ट्रान्सयुरिथ्रल रिसेक्शन ऑफ ब्लाइडर नेक		१०००
२९	ट्रान्सयुरिथ्रल रिसेक्शन ऑफ ब्लाइडर टयुमर		१०००
३०	युरेटीरोलिथोटॉमी युरेटीरोरोलिसीस		१०००
३१	वजायनल सिस्टोलिथोटॉमी		१०००
३२	व्हेसिकोपीडीमल अॅनास्टोमोसिस		१०००
३३	किडनी ट्रान्सप्लांट		२०००
३४	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)		२००
३५	मेजर सर्जरी		१०००
३६	सुप्रामेजर सर्जरी		२०००
३७	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया		१०००
३८	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		३००
३९	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया		२००
४०	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज		२०००
ग	मज्जातंतुशल्यचिकित्सा शास्त्र		
१	क्रॉनिक सबड्युरल हिमाटोमा		३००
२	बर होल इ.व्ही.डी साठी		३००
३	स्कालप टयुमर बायोप्सी		३००
४	व्हेन्ट्रीकल अॅबसेस टॅपींग		३००
५	व्ही.पी.शंट		१०००
६	डीप्रेस फ्रॅक्चर		१०००
७	स्कल व्हॅलट टयुमर		१०००
८	क्रॉनियोप्लास्टी		१०००
९	सुप्रा टेंटोरीयल अॅबसेस		१०००
१०	इन्फ्रा टेंटोरीयल अॅबसेस		१०००
११	एक्सट्रा ड्युरल हिमाटोमा		२०००
१२	सेरेब्रल कॅन्टुजन		२०००
१३	ऑरकनॉइड सीस्ट(सुप्राटेंटोरीयल)		२०००
१४	हायपर बेसिक ऑक्सीजन (एका बैठकीस)		१५०
१५	सबड्युरल हिमाटोमा(मेजर सर्जरी)		२०००
१६	इन्ट्रा सेरेब्रल ब्लीडिंग		२०००
१७	फोरमेन मॅग्नम डिक्लॅम्पेशन		२०००
१८	लॅमीनेक्टॉमी		२०००
१९	लॅमीनेक्टॉमी डिसेक्शनसह		२०००
२०	सरव्हायकल अॅन्टीरीयर डिस्कटॉमी		२०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
२१	सुप्रा टेन्टोरीयल ग्लायोमा		२०००
२२	एक्सट्रा मेड्युलरी स्पायनाल		२०००
२३	स्पायनाल डीसराफीया		२०००
२४	ए.ए.डी चे ऑपरेशन		२०००
२५	स्पायनाल इन्ट्रुमेंटेशन		२०००
२६	मेनिन्जीओमा सुप्रा टेन्टोरीयल		२०००
२७	ऑरबायटाल ट्युमर		२०००
२८	पोस्टीरीयर फोसा ट्युमर		२०००
२९	इन्ट्रा मेड्युलरी स्पायनाल ट्युमर		२०००
३०	स्कल बेस ट्युमर		२०००
३१	ट्रान्स स्पीनायडल सर्जरी		२०००
३२	सेरेबेला पॉन्टाइन अँगल ट्युमर		२०००
३३	अँन्युरिझमचे ऑपरेशन		२०००
३४	इन्ट्रा व्हेन्ट्रीक्युलर ट्युमर		२०००
३५	ईएमजी (निडल शिवाय)		३००
३६	एनसीव्ही (निडल शिवाय)		१५०
३७	एस.एस.ई.पी/व्ही.ई.पी/बी.ए.ई.र		३००
३८	व्हीडीओ ई.ई.जी. नियमित तपासणी ✕ तासांपर्यंत		३००
३९	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)		२००
४०	मेजर सर्जरी		१०००
४१	सुप्रोमेजर सर्जरी		२०००
४२	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठ्या शस्त्रक्रिया		१०००
४३	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोट्या शस्त्रक्रिया		३००
४४	बाह्यरुग्ण विभागात करण्यात येणाऱ्या छोट्या शस्त्रक्रिया		२००
४५	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज		२०००
घ	बालरोगशल्यचिकित्सा शास्त्र		
१	लॅसरेटेड वुंड स्वीचरींग		३००
२	अँपसेस ड्रेनेज		३००
३	इन्फेक्टेड वुंड डिब्राईडमेंट		३००
४	स्कार रिव्हिजन		३००
५	सिवीसीअस सीस्ट एक्सीशन		३००
६	डरमॉईड सीस्ट एक्सीशन		३००
७	हेर्मज्युना एक्सीशन		३००
८	हेर्मज्युना इंजेक्शन		३००
९	कॉर्न एक्सीशन		३००
१०	इनग्रोअँग नेल एक्सीशन		३००
११	लायपोमा एक्सीशन		३००
१२	फायब्रोमा एक्सीशन		३००
१३	न्युरो फायब्रोमा एक्सीशन		३००
१४	किलॉईड एक्सीशन		३००
१५	हायपरट्रॉपीक स्कार एक्सीशन		३००
१६	स्कीन ग्राफ्टिंग		३००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
१७	इंटरकॉस्टल ड्रेन एनसरशन	३००
१८	पेरीटोनीअल ड्रेन एनसरशन	३००
१९	पेरीटोनीअल डायलेसीस कॅथेटर इनसरशन	३००
२०	सुप्राप्युबिक सिस्टोर्टॉमी	३००
२१	लिम्फ नोड बायोप्सी	३००
२२	ट्रुकट बायोप्सी	३००
२३	वेनस कट डाऊन	३००
२४	सेंट्रल व्हेन अॅक्सेस	३००
२५	आर्टीरीअल कॅथेटर इनसरशन	३००
२६	टंग टाय रिलीज्	३००
२७	अंवेलीकल ग्रॅन्युलोमा एक्सीशन	३००
२८	हायड्रोस्कोटीक रिडक्शन	३००
२९	रेक्टल प्रोलॅप्स इंजेक्शन	३००
३०	रेक्टल पॉलीप एक्सीशन	३००
३१	रिनल फिज्युअर एक्सीशन	३००
३२	रिनल पिस्तुला एक्सीशन	३००
३३	गॅंगलीऑन एक्सीशन	३००
३४	फ्रॉन्टल एनसेफोलो सील रिपेअर	१०००
३५	ऑक्सीपीटल एनसेफोलो सील रिपेअर	१०००
३६	सरवायकल मेनींगो मायलो सील रिपेअर	१०००
३७	थोरासीक मेनींगो मायलो सील रिपेअर	१०००
३८	लंबर मेनींगो मायलो सील रिपेअर	१०००
३९	सेक्रल मेनींगो मायलो सील रिपेअर	१०००
४०	व्हेट्रीक्युलर पेरीटोनीअल शंट	१०००
४१	व्हेट्रीक्युलर प्लुरल शंट	१०००
४२	व्हेट्रीक्युलर एट्रीअल शंट	१०००
४३	क्लेप-ट लीप रिपेअर	१०००
४४	क्लेप-ट पॅलेट रिपेअर	१०००
४५	बायलॅटरल क्लेप-ट रिपेअर	१०००
४६	रायनोप्लास्टी	१०००
४७	लिप स्कार रिव्हिजन	१०००
४८	कॉल्युमेला लॅंग्थनींग	१०००
४९	अला कॉन्टयुरींग	१०००
५०	फॅरींगो प्लास्टी	१०००
५१	रॅन्युला एक्सीशन	१०००
५२	लिंफ नोड मास एक्सीशन	१०००
५३	थायरोग्लॉसेल सीस्ट एक्सीशन	१०००
५४	थायरोग्लॉसेल फिस्तुला एक्सीशन	१०००
५५	थायमिकसीस्ट एक्सीशन	१०००
५६	ब्रॅन्कीअल सीस्ट एक्सीशन	१०००
५७	प्रीऑरीक्युलर सायनस एक्सीशन	१०००
५८	ब्रॅन्कीअल सायनस एक्सीशन	१०००
५९	ब्रॅन्कीअल फिस्तुला एक्सीशन	१०००
६०	टॉरटीकॉलीस करेक्शन	१०००
६१	ऑरोप्लास्टी	१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
६२	मस्टार्ड ऑपरेशन		१०००
६३	ट्रेकीओस्टॉमी		१०००
६४	ट्रेकीओप्लास्टी		१०००
६५	लॅरीजीअल सीस्ट एक्सीशन		१०००
६६	सीस्टीक हायड्रोमा एक्सीशन		१०००
६७	लीफॅन्जीओमा एक्सीशन		१०००
६८	एव्ही मालफरमेशन एक्सीशन		१०००
६९	सिनडॅक्टेली करेक्शन		१०००
७०	सुपर न्युमरी फिंगर करेक्शन		१०००
७१	हेमीथायरॉईड एक्टोमी		१०००
७२	पॅराथायरॉईड एडीनोमा एक्सीशन		१०००
७३	थायनोमा एक्सीशन		१०००
७४	पेक्टस एक्सकॅवीटम करेक्शन		१०००
७५	रॅवीच प्रोसीजर		१०००
७६	पेक्टस कारीनेटम करेक्शन		१०००
७७	ट्रॅकीओ इसो फेजीअल फिस्तुला रिपेअर		१०००
७८	सरवायकल इसो फेगोस्टॉमी		१०००
७९	गॅस्ट्रोस्टॉमी		१०००
८०	गॅस्ट्रीक पुलअप		१०००
८१	मॅमोप्लास्टी		१०००
८२	इसोफेगोस्कोपी		१०००
८३	इसोफेजल वरायसेस इजेक्शन		१०००
८४	ब्रॉन्कोस्कोपी		१०००
८५	लॅरींगोस्कोपी		१०००
८६	गॅस्ट्रोस्कोपी		१०००
८७	कोलोनोस्कोपी		१०००
८८	रेक्टोसीगमॉयडोस्कोपी		१०००
८९	सीस्टोस्कोपी		१०००
९०	रिनोस्कोपी		१०००
९१	युरोटरोस्कोपी		१०००
९२	सिस्टोस्कोपी विथ फ्लगेशन		१०००
९३	सिस्टोस्कोपी विथ डिजेस्टेंट इनसरशन		१०००
९४	इंग्वायनल हर्नीआ रिपेअर		१०००
९५	हायड्रोसील रिपेअर		१०००
९६	फिमोरल हर्नीआ रिपेअर		१०००
९७	लंबर हर्नीआ रिपेअर		१०००
९८	अंबेलीकल हर्नीआ रिपेअर		१०००
९९	सुप्रा अंबेलीकल हर्नीआ रिपेअर		१०००
१००	एक्सॉमफॅलोस माथनर रिपेअर		१०००
१०१	एक्सॉमफॅलोस मेजर रिपेअर		१०००
१०२	हर्नीआ अंबेलीकल कॉर्ड रिपेअर		१०००
१०३	सायलो रिपेअर		१०००
१०४	गॅस्ट्रो सिसेस्ट रिपेअर		१०००
१०५	अंबेलीकल पॉलीप एक्सीशन		१०००
१०६	पेटंट वायटलो इंटस्टीनल डक्ट एक्सीशन		१०००
१०७	अॅपेंडीक्स एक्टॉमी		१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
१०८	अॅपेडीक्स अॅवसेस ड्रेनेज	१०००
१०९	निसेंस फंडोप्लायकेशन	१०००
११०	थाल्स फंडोप्लायकेशन	१०००
१११	कोलीसिस्टेक्टॉमी	१०००
११२	कोलीडोकलसिस्ट एक्सीशन	१०००
११३	पायलरोमायोटॉमी	१०००
११४	मेकल डायव्हरटिक्युलम एक्सीशन	१०००
११५	इंटयुसिसेप्शन रिडक्शन	१०००
११६	क्वार्टर कोलेक्टॉमी	१०००
११७	हेमी कोलेक्टॉमी	१०००
११८	कोलोस्टॉमी	१०००
११९	आइओस्टॉमी	१०००
१२०	मल्टीपल इंटस्टीनल बायोप्सी	१०००
१२१	पी.एस.आर.पी.	१०००
१२२	ए.एस.आर.पी.	१०००
१२३	एनोप्लास्टी	१०००
१२४	सेक्रोपेरीनीअल पुल श्रौ	१०००
१२५	मॉडीफाईड डुहानल्स प्रोसीजर	१०००
१२६	सोआवेस प्रोसीजर	१०००
१२७	रेक्टल बायोप्सी	१०००
१२८	मायोमॅक्टोमी	१०००
१२९	एफ.टी.आर.बी.	१०००
१३०	मॅलोन्स प्रोसीजर	१०००
१३१	स्वेनसन्स प्रोसीजर	१०००
१३२	मार्टीन प्रोसीजर	१०००
१३३	कीम्युरा प्रोसीजर	१०००
१३४	टोटल कोलेक्टॉमी	१०००
१३५	नेफ्रेक्टॉमी	१०००
१३६	पायलोलिथोटॉमी	१०००
१३७	नेफ्रोलिथोटॉमी	१०००
१३८	सिस्टोलिथोटॉमी	१०००
१३९	पायलोप्लास्टी	१०००
१४०	हायोस्पेडीआस रिपेअर	१०००
१४१	अॅपीस्पेडीआस रिपेअर	१०००
१४२	सरकमसिशन	१०००
१४३	स्क्रोटोप्लास्टी	१०००
१४४	स्क्रोटल ट्रान्सपोझीशन	१०००
१४५	वजायनोप्लास्टी	१०००
१४६	फॅलस रिकन्स्ट्रक्शन	१०००
१४७	युरेश्रॉक रिइप्लॉटेशन	१०००
१४८	ऑरपीडो पेक्सी	१०००
१४९	ऑरकीडेक्टॉमी	१०००
१५०	टेस्टीक्युलर टॉरशन	१०००
१५१	पोप्लीटीअल सिस्ट एक्सीशन	१०००
१५२	जनरल लॅप्रोटॉमी	१०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	१५३	जनरल थोरॅकोटॉमी	१०००
	१५४	लिम्ब अॅम्प्युटेशन	१०००
	१५५	फिंगर अॅम्प्युटेशन	१०००
	१५६	स्किन प्लॅप	१०००
	१५७	रोटेशन प्लॅप	१०००
	१५८	ट्रेक्व्युप्लास्टी	२०००
	१५९	लॅरींगोट्रेक्व्युप्लास्टी	२०००
	१६०	निओनेटल ट्रेकीओइसीफेजल फिस्तुला रिपेअर	२०००
	१६१	एच फिस्तुला रिपेअर	२०००
	१६२	गॅस्ट्रीक ट्रान्सपोझीशन	२०००
	१६३	कोलोनीक इंटरपोझीशन	२०००
	१६४	रिव्हर्स गॅस्ट्रीक ट्युब इसीफेगस रिक्न्स्ट्रक्शन	२०००
	१६५	इसोफेजीअल स्टेनोसिस रिपेअर	२०००
	१६६	इसोफेजीअल स्ट्रिक्चर रिपेअर	२०००
	१६७	थोरॅकोटॉमी	२०००
	१६८	डिकॉर्टीकेशन	२०००
	१६९	लंग लोबरिसेक्शन	२०००
	१७०	न्युमेनेक्टॉमी	२०००
	१७१	ब्रॉन्कोजेनीक सीस्ट एक्सीशन	२०००
	१७२	इसीफेजीअल सीस्ट एक्सीशन	२०००
	१७३	फोरगट सीस्ट एक्सीशन	२०००
	१७४	कन्जेनायटल डायफ्रागमेटीक हर्नीआ	२०००
	१७५	मॉरगॅजीनीस हर्नीआ	२०००
	१७६	इव्हेंट्रेशन ऑफ डायफ्राम	२०००
	१७७	व्ही.अ.टि.एस.	२०००
	१७८	थोरॅकोस्कोपीक सीस्ट एक्सीशन	२०००
	१७९	थोरॅकोस्कोपीक लंग बायोप्सी	२०००
	१८०	थोरॅकोस्कोपीक टि.इ.एफ. रिपेअर	२०००
	१८१	अओरटोपेक्सी	२०००
	१८२	लॅप्रोस्कोपीक अॅपेंडीक्स सेप्टॉमी	२०००
	१८३	लॅप्रोस्कोपीक फंडोप्लायकेशन	२०००
	१८४	लॅप्रोस्कोपीक कोलीसिस्टेक्टॉमी	२०००
	१८५	लॅप्रोस्कोपीक कोलीडोकलसिस्ट एक्सीशन	२०००
	१८६	डायग्नोस्टीक लॅप्रोस्कोपी	२०००
	१८७	लॅप्रोस्कोपी लीम्फ नोड एक्सीशन	२०००
	१८८	लॅप्रोस्कोपीक पायलरो मायोटॉमी	२०००
	१८९	पायलरोकी एट्रीसीआ	२०००
	१९०	ड्युओडीनल अॅट्रीसीआ	२०००
	१९१	जेजुनल अॅट्रीसीआ	२०००
	१९२	आयलीअल अॅट्रीसीआ	२०००
	१९३	कोलोनीक अॅट्रीसीआ	२०००
	१९४	बिलेअरी अॅट्रीसीआ	२०००
	१९५	कसाईस प्रोसीजर	२०००
	१९६	लॅप्रोस्कोपीक स्पीलेक्टॉमी	२०००
	१९७	स्लीनोरॅफी	२०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
१९८	स्प्लीनोरीनल शंट	२०००
१९९	पोर्टा सिस्टेमिक शंट	२०००
२००	पॅनक्रिआटो जेजुनोस्टॉमी	२०००
२०१	पॅनक्रिआटक्टॉमी	२०००
२०२	अँकेलेसीआ कार्डीआ	२०००
२०३	वॅटस रिपेअर ऑफ अँकेलेसीआ कार्डीआ	२०००
२०४	मालरोटेशन ऑफ गट	२०००
२०५	लॅडस प्रोसीजर	२०००
२०६	निओनेटल लॅप्रोटॉमी	२०००
२०७	निओनेटल लॅप्रोस्कोपी	२०००
२०८	इन्फंट लॅप्रोस्कोपी	२०००
२०९	इन्फंट थोरेकोस्कोपी	२०००
२१०	अ.एस.अ.यु.आर.व्ही.पी.	२०००
२११	पी.एस.अ.आर.यु.पी.	२०००
२१२	लॅप अ.आर.एम.रिपेअर	२०००
२१३	लॅप डुहॉमेल प्रोसीजर	२०००
२१४	लॅप सोव्हावे प्रोसीजर	२०००
२१५	लॅप टोटल कोलेक्टॉमी	२०००
२१६	राईट हेपॅटेक्टॉमी	२०००
२१७	लेफ्ट हेपॅटेक्टॉमी	२०००
२१८	रॅडीकल नेफ्रेक्टॉमी	२०००
२१९	लॅप नेफ्रेक्टॉमी	२०००
२२०	लॅप पॅलोप्लास्टी	२०००
२२१	लॅप अँड्रीनेलेक्टॉमी	२०००
२२२	लॅप नेफ्रोलिथोटॉमी	२०००
२२३	लॅप स्प्लीनेक्टॉमी	२०००
२२४	लॅप ब्लॅडर ऑगमेंटेशन	२०००
२२५	ब्लॅडर नेक रिक्न्स्ट्रक्शन	२०००
२२६	एक्स्ट्रोफी ब्लॅडर रिपेअर	२०००
२२७	क्लोअेकल एक्स्ट्रोफी रिपेअर	२०००
२२८	निओब्लॅडर रिक्न्स्ट्रक्शन	२०००
२२९	इंटरसेक्स रिपेअर	२०००
२३०	फॅलस रिक्न्स्ट्रक्शन	२०००
२३१	लॅप ऑरकीडोटेक्सी	२०००
२३२	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
२३३	मेजर सर्जरी	१०००
२३४	सुप्रामेजर सर्जरी	२०००
२३५	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठया शस्त्रक्रिया	१०००
२३६	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोटया शस्त्रक्रिया	३००
२३७	बाहयरुग्ण विभागात करण्यात येणा-या छोटया शस्त्रक्रिया	२००
२३८	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	२०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
		सुधारित शुल्क २०१०
च	सुघटनशल्यचिकित्सा शास्त्र	
१	क्लेफटलीप च्हायनोप्लास्टी	१०००
२	क्लेफट पॅलेट ऑलव्हीओलार बोन ग्राफटींग	२०००
३	नेसोफॅरिजीयल इनकॉम्पिटन्स फॅरिंगोप्लास्टी	२०००
४	सिन्डक्टली ऑफ हॅन्ड फॉर ईच हॅन्ड	१०००
५	मायक्रोशिया/अॅनोशिया	२०००
६	टी.एम.जॉईट - अॅन्कायलोसिस अॅडल्ट	२०००
७	हेमीफेशियल मायक्रोझोना	२०००
८	लेप्रसी रिकन्स्ट्रक्टिव सर्जरी	२०००
९	नर्व्ह अॅन्ड टेन्डन रिपेअर, व्हॅस्कुलर रिपेअर	२०००
१०	टॉसिस सर्जरी	१०००
११	टयुमर मॅन्डीबाल/मॅक्झीला पेडीकल फॅल्प/फ्रि फॅल्प	२०००
१२	व्हजायनल अॅट्रोसिया	१०००
१३	व्हॅस्कुलर मालफोरमेशन	२०००
१४	करेक्टीव्ह सर्जरी कन्जनायटल हॅन्ड डिफॉरमीटी	२०००
१५	करेक्टीव्ह सर्जरी कन्जनायटल क्रॉनिओसीन ऑसटोसीस	२०००
१६	क्प व वॅट इअर	२०००
१७	फॅलकव्हर, इलेक्ट्रीक बर्न	२०००
१८	रीडीक्शन सर्जरी फीलारियल लीम्फएडीमा	२०००
१९	माइल्ड पीबीसी सर्जरी (फंक्शनल इमप्रव्हमेन्ट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व फीजिओथेरपी)	१०००
२०	मॉडिरेट पीबीसी सर्जरी (फंक्शनल इमप्रव्हमेन्ट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व फीजिओथेरपी)	२०००
२१	सीव्हीयर पीबीसी सर्जरी (फंक्शनल इमप्रव्हमेन्ट, स्लॉट, प्रेगर गारमेंट व फीजिओथेरपी)	२०००
२२	हेमीफेसीयल अॅट्रोपी ऑसटीओटॉमी डीस्ट्रॅक्शन	२०००
२३	मायनर सर्जरी (ओटीमध्ये)	२००
२४	मेजर सर्जरी	१०००
२५	सुप्रामेजर सर्जरी	२०००
२६	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठया शस्त्रक्रिया	२०००
२७	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोटया शस्त्रक्रिया	३००
२८	बाहयरुग्ण विभागात करण्यात येणा-या छोटया शस्त्रक्रिया	२००
२९	कॅन्सर असोसिएटेड सर्जरीज	२०००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग	रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)	
		सुधारित शुल्क २०१०	
VII दंतचिकित्साशास्त्र विभाग			
अ	मुखरोग निदान व क्ष -किरण शास्त्र		
	१	बाह्यरुग्ण नोंदणी	१०
	२	दातांची क्ष किरण चाचणी	२५
	३	ऑक्लजल क्ष किरण	४०
	४	एक्सट्रा ओरल रेडीओग्राफ	६०
	५	ओ.पी.जी	१००
	६	सिफॅलोग्राम	६०
	७	सीआर सिस्टिम फिल्म	१५०
	८	क्ष - किरण फिल्म रुग्णांना देणे	-
	९	आर.व्ही.जी	३०
	१०	सायलोग्राफी	१५०
	११	सॉफ्टीशू टेटमेंट	२५
ब	बाल दंतरोग शास्त्र		
	१	चांदी भरणे	५०
	२	सिमेंट भरणे	२०
	३	स्केलिंग व पॉलिशिंग	३०
	४	पलोराईड अप्लीकेशन	३०
	५	दात काढणे	२०
	६	पल्पोटॉमी	५०
	७	पल्प कॅपींग	५०
	८	रुट कॅनल ट्रिटमेंट	१००
	९	कंपोसाइट फिलिंग	१००
	१०	पीट अॅन्ड फिसर सिलेंट	५०
	११	स्प्लीटिंग	१००
	१२	ग्लास इन्ोमर	३०
	१३	लाईट क्युअर रेस्टोरेशन	६०
	१४	स्टेअन्लेस स्टिल क्राऊन	१००
	१५	पॉलीकार्बोनेट क्राऊन	१००
	१६	पोस्ट अॅड कोअर	१००
	१७	स्पेस मेन्टेनर	१००
	१८	चांदी भरणे (G.A)	६५
क	दंतपरिवेष्टन शास्त्र		
	१	इव्हाल्युअेशन ऑफ पेरिओडॉन्टल स्टेटस व उपचार	१००
	२	स्केलिंग व पॉलिशिंग	५०
	३	नॉन सर्जिकल थेरपी पर क्वॉड्रंट	५०
	४	सब जिंजावेल क्युरेटाझ व रुट प्लॅनिंग	१००
	५	जिंजेवेक्टॉमी/ जिंजवोप्लास्टी	१००
	६	क्लाप सर्जरी	१००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
	७	म्युको जिंजावल सर्जरी	१००
	८	इतर सर्जरी आवश्यकतेनुसार	१००
	९	कोरनोप्लास्टी किंवा सिलेक्टीव्ह ग्रॅडिंग	५०
	१०	स्प्लीटिंग	१००
	११	ग्राफटस	१००
	१२	फ्रिनेक्टॉमी	१००
	१३	एप्युलीस रिमूव्हल,(स्मोल ग्रोथ)	१००
ड	दंतशल्यचिकित्सा शास्त्र		
	१	चांदी भरणे	६०
	२	सिमेट भरणे	३०
	३	रुट कॅनल ट्रिटमेंट	२००
	४	पल्पोटॉमी	१००
	५	पल्प कॅपींग	१००
	६	ब्लिचींग (मटेरियलचा खर्च वेगळा)	१५०
	७	इनले/ऑनले	१००
	८	सर्जिकल इन्डोडॅन्टिक	२००
	९	पिन/पोस्ट रेस्टोरेशन	२००
	१०	लाईट क्युअर रेस्टोरेशन	१००
	११	टूथ रिप्लॉटेशन	४००
	१२	कॉस्मॉटिक फिलिंग	१५०
इ	कृत्रिम दंतशास्त्र		
	१	दाताची कवळी बसविणे (वरची व खालची)	२००
	२	दाताची कवळी बसविणे (वरची किंवा खालची)	१००
	३	आंशीक कवळी बसविणे	७५
	४	सिंगल क्रॉऊन प्रिपेरेशन	३००
	५	ब्रिज प्रिपेरेशन (प्रति युनिट)	३००
	६	दंतरोपण	३००
	७	दंतरोपण आणि सुपरस्ट्रक्चरचा खर्च रुग्णांनी वेगळा करावयाचा	१०००
	८	शस्त्रक्रिया (प्रत्येकी दात)	१००
	९	ईम्प्लॉंट अॅज पर प्रिकिप्शन व कृत्रिम	१०००
	१०	दात बसविण्याकरिता (प्रत्येकी दात)	१०००
	११	लॅबोरेटरी चार्जेस फॉर फिक्स्ड रेस्टोरेशन (क्लिनीकल चार्जेस वेगळे) अतिरिक्त चार्जेस	१००
	१२	प्राविजनल रेस्टोरेशन (प्रति दात)	२००
	१३	मेटल क्रॉऊन / पॉन्टीक / रिटेलर (प्रति दात)	३००
	१४	क्राऊन / पॉन्टीक / रिटेलर मेटल अॅक्रेलिकसह (प्रति दात)	४००
	१५	क्राऊन / पॉन्टीक/ रिटेलर मेटल सिरॅमिक (प्रति दात)	६००

अ. क्र.	रुग्ण सेवा/सुविधा/विभाग		रुग्ण शुल्क दर (रुपयांत)
			सुधारित शुल्क २०१०
१६	रिमोव्हेबल कॉस्ट मेटल पार्शियल डेंचर		१५००
१७	मेटल बेज सिंगल कम्प्लीट डेंचर		१८००
१८	ऑब्ट्युरेटर फेमवर्क इन मेटलविथ अँक्रीलायझेसन		१५००
१९	मॅक्झीलोफेशियल प्रास्थेसिस इन्ट्राओरल		२००
२०	मॅक्झीलोफेशियल प्रास्थेसिस एकस्ट्राओरल		१०००
फ	मुखशल्यचिकित्सा शास्त्र		
१	दात काढणे		३०
२	अँलव्हिलो प्लास्टी		१००
३	इनपॅक्शन		१००
४	भूल देऊन करण्यात येणा-या मोठया शस्त्रक्रिया		५००
५	भूल देऊन करण्यात येणा-या छोटया शस्त्रक्रिया		२५०
६	मोठया शस्त्रक्रिया (स्थानिक भुल देऊन) अपेसीक्टोमी		२००
७	बायोप्सी		१००
८	आर्चवार फिक्सेशन		१००
९	ट्रान्स एलव्ही ओलार दात काढणे		१५०
१०	ऑथोसिंटिसिस		-
११	इजिकशन केनेकॉर्ट		५०
१२	ऑथोग्राफी		-
१३	मेजर सर्जरी ऑथोनेथ्रीक		२०००
ग	दंतव्यंगोपचार शास्त्र		
१	नोंदणी शुल्क (२००००/- पेक्षा कमी)		१००
२	नोंदणी शुल्क (२००००/- पेक्षा जास्त)		१५०
३	क्वॉर्टरली पेमेंट रिमोव्हेबल (२००००/- पेक्षा कमी)		१००
४	क्वॉर्टरली पेमेंट रिमोव्हेबल (२००००/- पेक्षा जास्त)		२००
५	क्वॉर्टरली पेमेंट फिक्स (२००००/- पेक्षा कमी)		२००
६	क्वॉर्टरली पेमेंट फिक्स (२००००/- पेक्षा जास्त)		४००
७	ऑब्युरेटर		२००
८	हेबीट बेकिंग आपल्पाईस		२००
९	तूटलेले व रिपेर		१००
१०	एक्सपानशन स्कुप्लेट		५००
११	मायोफॅक्शनल अप्लायनस		१०००
१२	ऑर्थोपेडीक अप्लायनस		१०००
१३	स्टडी मॉडेल		५०

टिप :

- १) शस्त्रक्रियेसाठी किंवा कोणत्याही रुग्णोपचारासाठी आवश्यक असलेले साहित्य/औषध/कॉन्ट्रास्ट व इतर वस्तु/साधनसामुग्री ही रुग्णानी आणावायची आहे. वरील शुल्कदरात त्याचा समावेश नाही.
- २) वेगवेगळ्या तपासण्या/चाचण्या/शस्त्रक्रिया/उपचार या जरी एखादया विषयामध्ये/विभागामध्ये शुल्कासाठी दर्शवल्या असतील तरी तेच दर इतर विभागामध्ये त्याच तपासण्या/ चाचण्या/ शस्त्रक्रिया/उपचार यांना लागू होतील.
- ३) अतिदक्षता विभागाचे रुग्णशुल्क पान क्रमांक ४ वर दर्शवलेले आहे. यामध्ये वैद्यकीय अतिदक्षता विभाग, अतिदक्षता विभाग सर्जरी, अतिदक्षता विभाग हृदयरोग, अतिदक्षता विभाग बालरोग, नवजात शिशु अतिदक्षता विभाग, क्रिटिकल केअर युनिट तसेच इतर सर्व विभागाचे अतिदक्षता विभागाचा समावेश आहे. यात सेमी आय.सी.यु. चा पण समावेश होतो.
- ४) नर्सिंग होम/पेड वॉर्ड/स्पेशल रुम/ कक्षातील साईड रुम इत्यादी कक्षातील रुग्णांच्या एकूण शुल्क रक्कमेमध्ये कुठल्याही प्रकारची सवलत देण्याचे अधिकार संस्थेतील आधिष्ठाता/अधिक्षक किंवा इतर कोणत्याही अधिकाऱ्यास नाहीत. ज्या रुग्णाना शासकीय नियमाप्रमाणे निशुल्क सेवा मिळण्याची सवलत आहे असे रुग्णानी नर्सिंग होम/पेडवॉर्ड/स्पेशलरुम इत्यादी ठिकाणी रुग्ण सेवा घेतल्यास ते सर्व प्रकारच्या शुल्कास पात्र होतील.